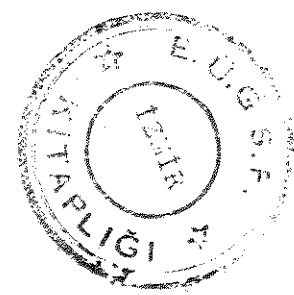

~~E. Ü. İ. S. F. S.
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
KİTAPLIĞI~~

Demirbaş No	Tarih No
	7.896.C.14

**KAHVEDE
ŞENLİK VAR**

KIŞILAR :

GARSON	.....	Muammer ESİ
ERKEK	.....	Kerim AFŞAR
KADIN	.....	Gülgün KUTLU

İlk olarak 4 Ekim 1965'te Ankara'da Devlet Tiyatrosunda, Yeni Sahne bölümünde Melek Ökte'nin sahne düzeniyle oynanmıştır. Dekor-kostüm Seza Altındağ'ındır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Yazlık bir kahve. Arkada ve iki yanda yüksekliği yarım metreyi aşmayan bahçe duvarları. Kapı yerini tutacak bir aralık, geçit yeri. Işıkla renklerin karışımı, daha arkada, güneşte parlayan ama, görünmeyen bir denizin varlığını duyurur. İki yanda, iki iskemle. Geride, iskemlelerden ayrı, başna buyruk bir küçük masa. İskemleler de, masa da bir yazlık kahvede görülmeyecek türdendir. Parlak bir yaz sabahı.

Perde açılır açılmaz ortadaki aralıktan Garson girer. Garson, palyaço kılığıyla da oynayabilir, kara bir pantolon, beyaz gömlekle de. Yönetmenin dileğine bırakılmıştır.

Palyaço kılığıyla oynamıyorsa da, davranışları bir palyaçonun davranışlarını andırır az çok. Özellikle uyumludur. Giyinişinde de gerçekdışı bir ayrıntı bulunmalıdır.

GARSON — (Seyircilere yönelerek) Ne güzel bir gün! (Uzun uzun gerinir. Esner. Sonra değişik bir sesle, daha yüksek) Ne güzel bir gün, sayın... sev-

gili seyirciler! *(Belirli bir kişiye bakarak)* Öyle değil mi bayan? *(Bir başka kişiye bakarak)* Öyle değil mi bayım? *(Döner, yürüyerek sahnede küçük bir yuvarlak çizer, eski yerine gelir, gerilerde belirsiz bir nokaya bakar, bağırarak)* Öyle değil mi be! *(Birden kendini toplar, yavaşça)* Öyle değil mi be, dedim. Be, dedim. Öztür dilerim. Bilerek söyledim, istedim ki... Neyse, istediklerimi bir solukta söylemiyeyim, daha iyi. Sırası gelince söyleyeceğim nasıl olsa. *(Bir susuş)* Siz sevgili seyirciler, herbiriniz ayrı ayrı ya da ikiniz içinüz bir arada, işinizden, evinizden, kahvenizden, sokağınızdan kalktınız geldiniz buraya. Kapıda, şu bizim tiyatronun kapısında, bir şeyleri bıraktınız. Bugünü birçok günleri belki de. *(Bir susuş)* Biliyor musunuz ben bir saat ten bu yana hep sizi düşünüyordum. İşte diyordum, şimdi... Bayan A bulaşıklarını kurular, kahvesinin son yudumunu içti, sokağa çıkmak üzere. Bay B sinir içinde kızının okul ödevini bitirmesini, daha da beteri karısının hazırlanmasını bekliyor. Ama evet, boşunaymış umutsuzluğu, hazırlandı işte. Onlar da sokağa çıkmak üzere. Bayan C'nin sevgilisi karşı kaldırımında beliriverdi, buraya birlikte gelmek için sözleşmişlerdi. Şöyle bir aynaya baktı, boyasını yeniledi. Çantasını aldı, sokağa çıkmak üzere. Şu işe bakın, hepsi sokağa çıkmak üzere! Hepiniz ayrı sokaklardan, ayrı düşüncelerden, ayrı duygulardan kopup geldiniz... bir birlik oldunuz karşımda. Ama durum, ben de bir birliğim! *(Çevresine bakarak)* Şu eşyalarla, şu ışıklarla, daha görmediğiniz içerdeki-

lerle bir birlik. *(Gülümseyerek)* Öyle olsun! *(Bir susuş)* Burası ne, biliyor musunuz? Bir kahve. Yazlık bir kahve. Bir tiyatro kahvesi. Tiyatrolarda bugüne değin gördüğünüz binbir kahveden bir kahve. Bir tepenin üstünde. Uzakta deniz. *(Bir susuş)* Siz bir tiyatro kahvesinin gerçekten daha gerçek olduğunu biliyor musunuz? Ben biliyorum. Ben, belki de sadece bunu biliyorum. Buna, inanıyorum. *(Birdenbire)* Ya siz? Siz de inanıyor musunuz? Bir tiyatro kahvesinin gerçek bir kahveden daha gerçek olduğuna? *(Belirli bir kişiye bakarak)* Siz bayım, inanıyor musunuz? Ya siz bayan? *(Çocuksu güller)* Be, demiyeceğim. *(Bir susuş)* Ya inanmıyorsanız? *(Üzgün)* Öyleyse.. ne yaparım ben? Sizi güdükleyerek güldürmeyi, gözlerinize sovan sürerek ağlatmayı, iki kez ikinin kaç ettiğini sorarak düşündürmeyi bilmiyorum ben. Sonra... sonra... *(Ağlar. Komik ağlama. Sonra mendiliyle gözlerini kurular)* Gene öztür dilerim. Karşınızda ağladım. Bir oyuncunun gözyaşlarıyla ağladım karşınızda. Soyunma odam da değil-di burası. Birdenbire nasıl oldu, ben de anlamadım. *(Birden hatırlamıştır)* Makyajım? Makyajım ne oldu? *(Arka cebinden küçük bir ayna çıkarıp bakar.)* Oh, ne iyi, duruyor. Siz aldırmanın gene. Söyledim ya, bunlar bir oyuncunun gözyaşları! Ama belki de.. anladınız beni. Ne der size bir oyuncunun gözyaşları? Bilmem orasını. Ama bildiğim bir şey var. *(Sesini yükselterek)* Bir tiyatro kahvesinin gerçekten de gerçek olduğuna inanmanızı istiyorum. *(Bağırarak)* İnanmayanları istemiyorum. Hamlet'e inan-

mayanları istemiyorum. (Bir süre.) Burası bir kahve! Ben de onun garsonuyum. Garsonuyum ya, sadece garson da değilim. Biraz da yönetmeniyim bu oyunun. Sırası gelince peşkirini koltuğunun altına sıkıştırıp (her iki iskemlenin önüne gidip, selâmlar vererek) ne buyuruyorsunuz bayan, kahveniz orta mı olacak bay, diye soracağım. Sırası gelince oyunun gelişmesini sağlamak için yön göstereceğim oyunculara. Düpedüz bir yönetmen gibi davranacağım. Oyuncular diyorum ya. öyle çok birşey sanmayın, iki kişi sadece, bir kadınla bir erkek. Sırası gelince de.. neyse onu da söylemiyeyim şimdi. Ama bütün bunlar böyle olacak diye bir yenilikle karşılaşacağınızı sanmayın. Önce yenilik değil. Sonra yenilikten bıktık biz. Yenilikten göz gözü görmüyor ortalıkta. Yenilik yeniyor, yenilik içiliyor, yenilik solunuyor. Daha da önerilisi... yenilik adına ortaya türlü eskiliklerin sürülmesinden, yeniliklerin göz açıp kapayıncaya değin eskitilmesinden bıktık. Yenilik sözü yetmez bir söz oldu. Şimdi yeni deyimler gerek. Yeni yenilikler, daha yeni yenilikler, yeniliklerin yenisini yenilikler gibi. Of, dilim doluyor, bırakalım, neyse! (Kolundaki saate bakar.) Şimdi buraya iki kişi gelecek. Hani şu demin sözünü ettiklerim. Bir kadınla bir erkek. İkisi birlikte mi, ayrı ayrı mı, bilmiyorum. Uyuşmanın da, uyuşmazlığın da en büyük örneği kadınla erkek. Akla kara, yalanla gerçek, ağustosböceğiyle karınca (Belirli bir kişiye bakarak) Neden yüzünüzü buruşturduunuz öyle, bayan? Bakın, bay aldırmadılar bile. Boşuna bir alınganlık!

Ben sizi düşünerek konuşmadım. İnanın sizi düşünerek konuşmadım. Şunu demek istedim: Erkek akısa kadın karadır, kadın gerçekse erkek yalan, erkek ağustosböceğiyle kadın karınca. Bu bir denge işidir. O kadar! Bütün bu ikilikler olmadan dengeyi bulan kadınlarla erkekler de vardır. Ama bizim işimize yaramaz onlar, tiyatroya çıkarmayız biz onları! Gerilerden bir ayak sesi duymuştur, kulak kabartarak) Tamam! Onlar işte. Geldiler. Ceketimi giymeliyim. (Palyaço kılığıyla oynamıyorsa, iskemlenin birinin üstüne atılmış duran ceketini giyer. Karadır ceketini de, pantolonu gibi. Erkek girer. Otuzbeş kırk yaşları arasındadır. Yapmacıklık halinden önemli bir gün yaşadığı samsında olduğu bellidir. Bir yaz sabahı bir kır kahvesiyle karşıtlığı hemen göze batan bir biçimde giyinmiştir. Çizgili pantolon, arkası uzun bir tören ceketini. Bir elinde silindirik şapka, öbür elinde de bir demet çiçek vardır.)

ERKEK — Buraya bir bayan gelecekti. Geldi mi?

GARSON — Hayır, bayım. Henüz gelen giden yok.

ERKEK — (Mendiliyle terini kurulayarak) Hava da pek sıcak. (Çevresine bakar.) Burası güzel güzel ama, gelinceye değin yürünmesi gereken bir yol var ki, insanın burnundan geliyor. Dik bir yokuş, kaldırımları da oldukça bozuk.

GARSON — Bütün güzel yerlere, dik bir yokuş tırmanılarak oldukça bozuk yollardan ulaşılır bayım.

ERKEK — Evet. Bunu hiçbir zaman bugünkü kadar iyi anlamamıştım.

GARSON — Bu da hiçbir zaman bugünkü kadar güzel bir yere ulaşmak isteğini duymadığınızı gösterir.

ERKEK — Ama siz... biraz ileri gitmiyor musunuz?

GARSON — Ödevimin müşterilerime yer göstermek, buyrunuz efendim, ne emredersiniz efendim demekle bittiğini düşünmüyorum. Onları daha iyi tanırsam daha da yararlı olabilirim. Ama gene de biraz ileri gittiğim kamıdaysanız özür dilerim.

ERKEK — Rica ederim! Rica ederim!

GARSON — *(İskemlelerden birini göstererek)* Buyurmaz mısınız? *(Erkek oturur. Garson masaya yanına koyar.)* Emriniz bayım?

ERKEK — Biraz bekliyeceğim.

GARSON — Emredersiniz.

ERKEK — *(Cep saatini çıkarıp bakar. Sonra uzaklaşan Garsona)* Baksanıza!

GARSON — Evet, bayım?

ERKEK — Saatiniz kaç?

GARSON — *(Saatine bakmadan)* On.

ERKEK — Benimki onu yirmi geçiyor. *(Ayar etmek için yeniden saatini çıkarır.)* Biraz ileri gitmiş olmalı.

GARSON — Hayır bayım, düzeltmeniz gerekmez. Doğru olan sizinki.

ERKEK — Ya!

GARSON — Benim saatim, benim saatim değil.

ERKEK — Ya!

GARSON — Buranın saati, kahvenin saati demek istiyorum. Müşterilerimin istediği saat. Her zaman güzel bir günden çalınmış yirmi dakikayı gösteren saat. Bizim işimizdir bu. Saatlerimizi öyle ayarlarız ki, sizin için çok değerli olan yirmi dakikayı kaşla göz arasında sizden çalar, sonra gene size armağan ederiz.

ERKEK — Çok hoşsunuz.

GARSON — Evet, olmak zorundayım.

ERKEK — *(Süzerek)* Çok ta konuşkansınız.

GARSON — Konuşmadan hoş görünmenin yolunu daha bulamadığım için.

ERKEK — *(Kısa bir susuştan sonra)* Siz sessizliğinizle de çok işler görebilirsiniz Bay Garson.

GARSON — Beni gerçekten öyle buluyorsanız işimin altın çağını yaşıyorum demektir.

ERKEK — *(Kısa bir sessizlikten sonra)* Daha gelmedi.

GARSON — Ne iyi, sevinmelisiniz.

ERKEK — NeNden sevinecekmışim? Bekletilmeyi hiç sevmem.

GARSON — Düşünün! Şunu düşünün! Size pek de önem vermeden, işine gider gibi süslenmeden, ama tam vaktinde gelen bir kadın mı iyi sizin için? Yoksa aynanın karşısında sizi düşünerek uzun uzun hazırlanan, sonra tam kapıdan çıkarken kendini yeterince güzel bulmadığı için geriye dönen, bu kez aynanın karşısında bir başka türlü süslenen, bu işi iki kez, üç kez, dört kez, beş kez tekrarlayan, bu yüzden de sizi yarım saat bekleten kadın mı?

ERKEK — Eşsizsiniz.

GARSON — Bunu unutmayın. Ne kadar çok bekletiliyorsanız o kadar önemseniyorsunuz demektir.

ERKEK — Evet, önemseniyorum. Bunu ben de biliyorum.

GARSON — Şimdi bir kahve! Ne dersiniz?

ERKEK — *(Dilini damağına vurdurarak, yavaşça)* İçsem mi?

GARSON — Evet. Önemsenmenin üstüne, bambaşkadır.

ERKEK — Peki, içerim. *(Garson uzaklaşır. Çarkarken)* Bay Garson!

GARSON — *(Olduğu yerde durur. Döner.)* Evet bayım?

ERKEK — Bırakın kahveyi, vazgeçtim. Gelisin, birlikte içeriz.

GARSON — Siz bilirsiniz, bayım. *(Bir sessizlik)*

ERKEK — Bay garson!

GARSON — Buyrun, bayım?

ERKEK — Ben kimim? Kimi bekliyorum? Neden bekliyorum? Biliyor musunuz?

GARSON — İşimin yasalarından biri, kim olduğunuzu, kimi beklediğinizi, neden beklediğinizi kestirsem de bilir görünmemektir.

ERKEK — Ya ben söylersem?

GARSON — Öğrenmektir, sonra da hemen unutmak.

ERKEK — Bay Garson, tarihimin önemli günlerinden birini yaşıyorum. Yıldönümleri ya coşkuy-

la kutlanacak ya da yaşla anılacak o önemli günlerden birini. Deminden beri, size göstermemek istiyorum ama, hafifçe ayaklarımın titrediğini, kanımın çekildiğini, yüreğimin vurduğunu duyuyorum. Bütün bunları belki de sizden gizleyebildim. Ama kılığundan bir şey anlamadınız mı?

GARSON — Bağışlayın beni, işimin bir başka yasasını uyguluyorum şimdi, müşteriye karşı içten davranma yasasını.

ERKEK — Evet, ben de bunu istiyorum.

GARSON — Siz şimdi burada evleneceğiniz kadını bekliyorsunuz.

ERKEK — Yaşayın, Bay Garson! Bildiniz.

GARSON — Başarılar! Yerde ve gökte, gündüzde ve gecede, savaşta ve barışta başarılar!

ERKEK — Teşekkür ederim. *(Bir susuş.)* Ne dersiniz? İyi bir iş yapıyor muyum?

GARSON — Evet, bayım.

ERKEK — Yaaa!

GARSON — Bir evlenme, insanı daha kötü bir evlenmeden korur.

ERKEK — Evet, korunmam gerekiyor artık. Otuzbeşimi geçtim. Saygıdeğer bir işim, küçümsenmeyecek bir param, uysal bir huyum var. Anam, babam yok, sağlığım da yerinde.

GARSON — Bütün bunlar çevrenizde biliniyor mu?

ERKEK — Evet, ünlüyüm! Bütün bu özelliklerimle ünlüyüm! Oturduğum apartımanda, mahallemde, semtimde, bu kentte ve daha başka kentlerde.

Bay Garson, çaylarda ve kokteyllerde, genç kız topluluklarında... uzun kış gecelerinde yemekten sonra misafirliklerde analar, babalar, halalar, amcalar katında konuşuyorum ben.

GARSON — Ateşten bir çemberin içindesiniz. Hemen bir korunak gerek size.

ERKEK — Sık sık yarı tanıdığım arkadaş evlerine çağırıyorum. Hizmetçim sorguya çekiliyor, geceyarılarından sonra da telefonla yoklanıyorum.

GARSON — Tehlike kapıyı çalıyor demem artık bu işe, tekmeliyor.

ERKEK — Gece olup ta yastığa başımı koydum mu, sesler duyuyorum. Kadın sesleri... bir kadının ordusunun sesleri... Düşümde de onların yüzü... binlercesinin, onbinlercesinin yüzü... Ne dersiniz bu işe?

GARSON — Bir şey diyemem, bayım. Uçurumun kenarındasınız, bir adım... bir adım daha... bilinmez ne olacağı.

ERKEK — Evet Bay Garson, durum bu! İşte şimdi ben de bu duruma bir son bermek için bir genç kıızı bekliyorum burada. Konuşmak, anlaşmak ve sağlam bir aşkın temellerini atmak için.

GARSON — Özür dilerim bayım, bir sorum var.

ERKEK — Sorun.

GARSON — Bu genç kıızı iyice tanıyor musunuz?

ERKEK — Hayır, hiç tanımıyorum. Daha doğrusu, söyle uzaktan bir iki kez gördüm. O da yarım-yamalak. Gene bir dost girdi araya. Onu da, beni de

iyi tanıyan bir dost. O düzenledi bu buluşmayı. Bir-birimizi tanımakta yanılmamak için ben elimde bu çiçek demetini tutacağım, onun da elinde mavi bir gemsiye olacak.

GARSON — Bugün anlaşırsanız...

ERKEK — (Sözünü keserek.) Anlaşırsak, ama sadece anlaşmak, kafaların uyuşması yetmez, bir de aşk doğarsa aramızda, bugün hemen evlenmek istiyorum. Hem de burada.

GARSON — Burada mı? Ne güzel! Ne güzel bir yer, bir saat seçmişsiniz bayım. Sonra benim yönetimimde bir evlenme! Bu bilseniz ne mutlu eder beni. Ben işleri hep bu kerteğe getirmişimdir ama, sonuç alamamışımdır. Daha doğrusu sonuç benim dışımda, benden uzakta alınmıştır. Şimdi siz benim bunca çabamın armağanını veriyorsunuz bana, değerbilirliğin anıtını dikiyorsunuz. Yaşayın, bayım.

ERKEK — Bay Garson, ben de şimdi övdüğünüz şu davranışıma karşılık birşey rica edeceğim sizden.

GARSON — Buyrun, emriniz başımın üstüne.

ERKEK — O gelince... O gelince diyorum ya, böyle derken hafifçe yüreğimin vurduğunu duyuyorum. Bu ne demek?

GARSON — Aşkın başlangıcı demek, bayım.

ERKEK — Yaaa! Aşk böyle başlar demek?

GARSON — Evet. Aşkın başlaması için herşey yerli yerinde.

ERKEK — Bay Garson, ricam şu sizden. Onun karşısında, yüceltin beni.

GARSON — Elbette, elbette. Ama nasıl, bayım. Nasıl istiyorsanız, öyle.

ERKEK — Nasıl mı? Bütün yaşamamız boyunca iz bırakacak bir biçimde. Öyle özelliklerimi belirtin ki, etkisin iyice, bütün yaşamamızı ölümümüze değin kuşatsın. Sözle ya da davranışla, o sizin bileceğiniz iş, nasıl isterseniz!

GARSON — Özelliklerinizi...

ERKEK — (Sözünü keserek.) Çok güzel bir evim var. İki dönümlük bir korunun içinde. Dış duvarları temelden iki metre yükseklikte taştan, odaların duvarlarını tahta kaplattım. Arttırmalardan aldığım eşyalarla döşedim ben o evi. Ama nasıl söze edebilirsiniz bu evden?

GARSON — Ederim bayım. Ama lâfı gelmez se... diyeyim başka?

ERKEK — Öğrenimim Avrupa'da, diploma alamadımsa da öğrenimim Avrupa'da.

GARSON — Bunun da sırası gelmiyebilir. Başka bayım?

ERKEK — Üç ortaklıkta payım var, üstelik birinin de başkanım.

GARSON — Bunu da belirtmezsem başka?

ERKEK — Güvenlik sağlarım, katıksız rahatlık.

GARSON — Bakın, bu çok önemli.

ERKEK — Evet. Önemli olsa gerek. Ona sunacağım şeyleri kolaylıkla mı elde ettim sanıyorsunuz? Bay Garson, iyice bana bir bakın... sıfırdan başladım ben. Siz hiç sıfırdan başlayan insan gördünüz mü?

GARSON — Gördüm, bayım?

ERKEK — Kimi?

GARSON — Aynada kendimi gördüm. Ama ben affırdayım gene.

ERKEK — Siz sayılmazsınız öyleyse. (Çok kısa bir süre) Başlamak, başladıktan sonra bir yere gelmek kolay olmadı. Saygıdeğer bir işim var demiştim, saygıdeğer çok şeyimi verdim kurabilmek için, başarılarımın paylarından olması gerekiyordu, başardım.

GARSON — (Kaygıyla.) Şu bizim kahve için bir şey düşünmüyorsunuz ya, bayım. Ne toprağının altında maden vardır, ne de turistik bir otelin yapımı için elverişli genişlik. Taksilerin geçit yeri değildir, benzin istasyonu da olmaz.

ERKEK — Hayır, hayır; bırakın bunu.

GARSON — Hem sonra kafalarını dinlemek için bir fincan kahve içmek isteyenlere de bir yer gerek. Tavla, domino, okey oynamak isteyenlere, bir yer gerek. Şiir yazmak isteyenlere, elele oturup birbirlerinin gözlerine bakmak isteyenlere, kara kara düşünmek isteyenlere bir yer gerek. Başboşluğa, düşlere bir yer gerek. Umutlara, umutsuzluklara bir yer gerek. Sonra... evlenmek, birbirlerini görüp tartmak, konuşup anlaşmak isteyenler ne yaparlar sonra?

ERKEK — Hayır, hayır; üzülmeyin.

GARSON — Kahvemize dokunmıyacaksınız ya?

ERKEK — Hayır dedim ya, Bay Garson.

GARSON — Sağolun, bayım.

ERKEK — Evet, ne diyordum? Doğrusu çetir bir yoldu benim geçtiğim yol! Şimdi pek de kolay elde etmediğim bir güvenliği, isterse, bir işaretiyi le sunacağım ona. İstiyorum ki değerim bilinsin ağırlığım olanca gücüyle görünsün ortada. Bay Garson, yüceltin beni. Erkekliğin gereği değil midir bir kadının karşısında yücelmek? O erkek alçak gönüllü ise başkasının ağzıyla yüceltilmek?

GARSON — Söylerim ya bayım, sırası gelmezse daha başka?

ERKEK — Sırasını getirin. İşinizin ustası olduğunuzun tadını duymak az şey mi? Bu taddan yoksun kalmak ister misiniz?

GARSON — İster miyim hiç? Ama gene de...

ERKEK — Kitaplarımdan söz edin. Ömrümün sonuna değin, her gece uyumadan önce beş dakika okumak istesem gene de bitiremeyecek kadar çok kitabım var. Hepsi de ciltli, ciltlerinin rengi de duvarların rengine uygun.

GARSON — Beni şaşırtıyorsunuz. Başka?

ERKEK — Kravatlarımdan söz edin.

GARSON — Başka?

ERKEK — Pijamalarımdan.

GARSON — Başka?

ERKEK — Bornozlarımdan.

GARSON — Başka?

ERKEK — Traş makinelerimden, traş pudralarımdan, traş sularımıdan, diş fırçalarımdan, diş macunlarımdan, elma sıkma makinelerimden, armut

sıkma makinelerimden, ceviz sıkma makinelerimden, kestane sıkma makinelerimden...

GARSON — Ne zengin bir çeyiziniz var!

ERKEK — Su sıkma makinelerimden... Kum sıkma makinelerimden, taş sıkma makinelerimden, çakıl sıkma makinelerimden...

GARSON — Başka?

ERKEK — Aşkımın söz edin. Söyleyin ona, ben de söyleyeceğim ya, onu çok seviyorum, üstelik çok ta önemlidir benim için aşk.

GARSON — Ah, ne ince ruhlusunuz bayım! Şu son günlerde ortalıkta pek görünmüyordu aşk. Eski kitapların yarı pahasına satıldığı kitapçılardaki romanlarda bulunur diyorlardı, bir de... bir de... bir de... birinde daha, söylemişlerdi adını ama unuttum, kimdi? Siz erişilmez gücünüzle yeniden var ettiniz onu, kahvemizin kapısından içeriye soktunuz. Nasıl övsem yetmez sizi. Çağımıza karşı çıkıyor, meydan okuyorsunuz.

ERKEK — (Alçakgönüllülükle.) Evet, başka türlü yapamıyorum.

GARSON — Kalıbımı basarım, şiir de seversiniz siz. Özür dilerim, özür dilerim, öyle duygulandım ki birden pek senli benli oldum.

ERKEK — Evet, şiirini okumadan bir tek seker yediğimi bilmem.

GARSON — Ayışığına da seversiniz, kalıbımı basarım. Ah, özür dilerim, özür dilerim.

ERKEK — Ayışığı hangi saatte, nerde, ne ka-

dar görülür bilirim ben bu kentte. Size bir sır söyleyeyim mi? Eğin kulağınızı.

GARSON — (*Yaklaşarak, kulağını uzatır*) Eğiyorum, bayım.

ERKEK — Gençliğimde, daha param plum, yerim yurdum olmadığı öğrencilik günlerimde hep ayışığında sevişirdim. Sevişmenin hayvanca yönünü ayışığının yarattığı insanca duygularla sarıp sarmalamak isterdim. (*Küçük kahkahalarla güler.*)

GARSON — Siz yücesiniz! Yücelerin yücesisi-niz siz!

ERKEK — Teşekkür ederim.

GARSON — Ben teşekkür ederim. Ben teşekkür ederim.

ERKEK — Bay Garson!

GARSON — (*Birden toplanır.*) Evet, bayım?

ERKEK — Biliyor musunuz, benim şimdi burada işim çok güç.

GARSON — Bütün güçlükleri yeneceksiniz, yeneceğiz elbirliğiyle.

ERKEK — Evet, iki kişinin işini bir arada görmem gerekiyor. İki kişinin oyununu bir arada oynamam. Bir kişide iki kişi olmam.

GARSON — Nasıl, bayım?

ERKEK — Anlıyamazsınız.

GARSON — Evet, anlayamam belki de, boynuz kulağı aşmıya başladı.

ERKEK — Şimdi, o gelince... benim birlikte ya da sırasıyla iki ayrı kişi gibi davranmam gerekecek. Hem evlenmek isteyen insan, hem de evlenmek

isteyen insanın dışında bir görücü gibi. Görücünün gerekliliğine inanırım, yanımda bir görücü de yok.

GARSON — Ya! Demek...

ERKEK — (*Keserek*) Evet, babam görücüyle evlenmişti. Şimdi düşünün, babam görücüyle evlenmeseydi, ben bugünkü ben olur muydum? Babamla annemin evlenmesi uygun bir evlenme olmasaydı? Eh, hayır diyebilir misiniz buna, ben de doğacak çocuklarımı düşünmek isterim.

GARSON — Düşüneceksiniz elbette.

ERKEK — Babamın babası da görücüyle evlenmişti. Babamın babasının babası da, onun babası da. Nerden mi biliyorum?

GARSON — Bilmez misiniz bayım!

ERKEK — Başka türlü olsaydı ben bugünkü ben olur muydum? (*Bir susuş*) Şimdi çok dikkatli olmam gerekiyor, çok. İyimserliğe yüz vermemem, duygularım bağırp çağırmaya başlarsa seslerini kısmam, buluttan nem kaparcasına kuşkulu olmam gerekiyor.

GARSON — Hiç üzülmeysin, sizin gözünüzden bir şey kaçmaz, bayım.

ERKEK — Güzelliğin terazisinde kaşını gözünü, ağzını burnunu ettini budunu tartmak...

GARSON — (*Çocuksu bir sevinçle gülerek*) Gözünü kaşını, ağzını burnunu, etini budunu... Ah, ne güzel söylüyorsunuz, bayım.

ERKEK — Namus terazisinde bütün bir geçmişini, burası ne korkunç, bilmediğim bütün bir geçmişini tartmak...

GARSON — Kantarın topunu öyle iyi kullanacaksınız ki, bütün bu kaygılarınızın boşuna olduğunu sonunda anlayacaksınız.

ERKEK — Sağlığın terazisinde doğacak çocuklarımızın kilolarını tartmak...

GARSON — Rengine bakın, bayım! Rengine iyi bakın!

ERKEK — Görgülülüğün terazisinde babasının parasını pulunu tartmak...

GARSON — Bu da sizin için iş mi bayım?

ERKEK — Duyguların terazisinde bana olan aşkını tartmak.

GARSON — Bunu tartmanız bile gerekmiyecek. Görür görmez anlayacaksınız! Siz ona güvenliğin en kurşun işlemezini böyle cömertçe sunun da, gene aşkını tartmak külfetine katlanın... Olacak şey mi bu?

ERKEK — Çok güç, ne dersiniz deyin Bay Garson, çok güç. Bir zamanlar bütün bu işler için yetişmiş, yetiştirilmiş insanlar vardı. Bir bakışta bunların tümünü götür, bu iş olur ya da olmaz der, kestirir atarlardı. Şimdi kime inanır, kime güvenirsiniz bu toz dumanda? Şimdi ancak bir mesleğin çözebileceği bu çetin sorunlar benim zayıf omuzlarımda. Bir yanılma ne pahaya oturur düşünebiliyor musunuz?

GARSON — Üzülmeyin bayım, üzülmeyin.

ERKEK — Üzülmekten çok, korkuyorum, Bay Garson.

GARSON — Korkmayın. Yürekli başladınız bu işe, yürekli gidin.

ERKEK — (*Belli belirsiz titremektedir.*) Elimi ayağımı bir titremedir aldı. Önlüyemiyorum, çok fena, önlüyemiyorum.

GARSON — Evet, yüzünüz safran sarısı. Ayna ister misiniz?

ERKEK — Hayır, hayır, istemem. Sonra daha bozulurum.

GARSON — Sizi böyle görmemeli. Baştan yenilgiye uğramış olursunuz sonra.

ERKEK — Elim ayağım da buz kesti.

GARSON — Mideniz boş mu? Sabahleyin yemiş miydiniz bir şeyler?

ERKEK — Evet, yemiştım. Yolculuğa çıkarken de midemi tıkabasa doldururum. (*Bir susuş.*) Biraz su... biraz su verir misiniz bana?

GARSON — (*Koşarak sürahidenden su koyar.*) Şimdi, bayım. (*Suyu verir. Erkek içer.*)

ERKEK — Teşekkür ederim. (*Bir susuş.*) Bana yardım edeceksiniz, değil mi?

GARSON — Etmez miyim? Ederim tabii. (*Bir susuş.*) Nasılsınız şimdi?

ERKEK — Daha iyiceyim.

GARSON — Ha, söyle. Toplayın kendinizi biraz. Ne oldu size böyle birdenbire?

ERKEK — Ne mi oldu, Bay Garson? Gözlerim karardı. bir soğuk ter boşandı. Sorumluluktur bütün özeti yaşamamın. Alımda sorumluluk, satımda sorumluluk. Arttırmada sorumluluk, eksiltmede sorumluluk. İşe adam almada, işten adam çıkarmada sorumluluk. Tümüne göğüs gerdim bunların, gözü-

mü bile kırpmadım. Ama şimdi hem evlenmeye kal-
kıymış kişiyi, hem de görücülüğü bir arada yürütmek
isteyince yüküm çok ağır geldi, dünya gözüme ka-
rarıverdi.

GARSON — Korktunuz düpedüz bayım, ama
korkmayın.

ERKEK — Evet, korktum. Görevimi yaparken
bir yanlışlığa düşmekten korktum. Yedi kuşaktan
babalarım bu işi yaparlarken nasıl davranırlardı,
diye düşündüm de beceremezsem ruhlarımın önünde
küçük düşmekten korktum.

GARSON — Ah ne duygululuk! Ne eğitim!
Kimselerde yok şimdi böylesi.

ERKEK — Bugüne değin böyle bir işe kalkış-
madımsa nedeni buydu. (*Bir susuş.*) Ne yapacağım
şimdi ben? Eski gücümü nasıl bulacağım? Bulacak
mıym daha doğrusu?

GARSON — Bulacaksınız, kuşkunuz olmasın
bundan.

ERKEK — Doğru mu söylüyorsunuz? Nasıl?

GARSON — Derin derin soluk alın, şu temiz ha-
vayı soluyun önce!

ERKEK — (*Derin soluklar alarak*) Soluyorum.

GARSON — Soluyun bayım, daha... daha... da-
ha...

ERKEK — (*Derin derin soluk almaktadır.*) Oh,
iyi gelmeye başladı doğrusu.

GARSON — Garsonluk kolay iş değil bayım, sı-
radan iş değil. Görüyorsunuz işte, az da olsa hekim-
likten de anlamak gerekiyor.

ERKEK — Doğru. Çok doğru söylüyorsunuz.

GARSON — Soluk almanızı gene öyle sürdürün.
Sonra gücünüzü, gücünüzün kaynaklarını düşünün.
Bugüne değin gördüğünüz bütün işleri, o işlerde ye-
nilgiye uğrattığınız kişileri düşünün.

ERKEK — O kadar çok ki hangi birini önce?

GARSON — Tümünü birden! Tümünü birden!
Dört bir yanı bataklık bir köyün kara sinekleri gibi
üşüşsünler kafanıza, oğul veren arılar gibi.

ERKEK — Düşünüyorum. Durmadan düşünüyö-
rum söylediğiniz gibi.

GARSON — Çok iyi. Nasılsınız şimdi?

ERKEK — Açıldım. Birkaç dakika öncesine gö-
re çok açıldım.

GARSON — (*Bir süre susar. Kapıya doğru bir
iki adım atar, kulak kabartır.*) Bayım!

ERKEK — Evet, Bay Garson?

GARSON — Bir ayak sesi duydum.

ERKEK — Sahi mi?

GARSON — Evet. Öyle sanıyorum ki geliyor.

ERKEK — Ne yapacağım ben şimdi, söyleyin.
ne yapacağım ben şimdi?

GARSON — Ne isterseniz? Ne geliyorsa içiniz-
den?

ERKEK — Bay Garson, bu muydu sizden ala-
cağım karşılık? Böyle yarı yolda, bu göz gözü gör-
mez kasırgada insanı ortada bırakmak var mıydı
hesapta?

GARSON — Ne yapayım istiyorsunuz?

ERKEK — Bir çare bulun bu işe, bir çare bulun.

GARSON — Önce ben konuşayım, istiyor musunuz?

ERKEK — Evet. önce bir süre siz konuşun.

GARSON — Öyleyse bayım. gelin oturun şuraya. *(Erkeği iskemlesinden kaldırır. Sahnenin bir ucuna sürükler. En kenarda bir yere, ayaklarını salona seyircilere salları biçimde oturtur.)* Oturun. Kendinizi rahat bırakın. Sallayın ayaklarınızı. *(Başını sahnenin yan duvarına dayar.)* Başınızı dayayın. Ha, şöyle. Nasıl rahat mısınız şimdi?

ERKEK — Rahatım.

GARSON — Ben size sesleninceye değin kendinizi burada yok sayacaksınız. Biz de yok sayacağız sizi. Hiç kaygılanmayın, ben yürüteceğim işinizi. *(Çok kısa bir süre. Bir şeyi hatırlamak ister gibidir. Sahnenin tam ortasına gelmişken birden bulur.)* Ha, evet. Çiçeğiniz! Çiçeğinizi unuttum. *(Sahnenin öbür ucundaki masadan çiçek demetini alır. Hızlı adımlarla Erkeğe getirir, eline tutuşturur.)* Alın bunu!

ERKEK — Teşekkür ederim, Bay Garson. *(Buzradada Kadın girmiş, biraz şaşkın, çevresini süzmektedir. Tuvalet vardır üstünde. Başında çiçekli, yemışli bir şapka, elinde mavi bir şemsiye. Yirmi beş yaşlarında kadardır.)*

GARSON — *(Kadını görür görmez.)* Buyurun bayan, birini mi aradınız?

KADIN — Evet, birini.

GARSON — Kimi acaba?

KADIN — Ben de tanımıyorum. Daha doğrusu şöyle bir tanıyorum. Bir demet çiçek olacaktı elinde.

GARSON — Ha, evet, evet. Birkaç dakika önce bir bay geldi buraya, söylediğiniz gibi elinde bir demet çiçek vardı. Bir bayan gelecekti, dedi. Daha gelmedi, dedim ben de. Az sonra döneceğini söyleyerek *(Eliyle bir yönü gösterir)* ileriye doğru yürüdü.

KADIN — Geç kaldım ben de. Saat kaç?

GARSON — *(Saatine bakmadan.)* On.

KADIN — Ben on buçuk sanıyordum. İyice biliyor musunuz?

GARSON — Evet, tastamam on.

KADIN — Ah, ne erken gelmişim! Hiç yapmazdım böyle.

GARSON — Ne önemi var! Buyrun oturun.

KADIN — *(Oturur)* Teşekkür ederim.

GARSON — Emriniz?

KADIN — Ne var?

GARSON — Çay, kahve, gazoz, limonata, şurup.

KADIN — Kahve olsun, orta şekerli.

GARSON — *(Garson uzaklaşarak)* Emredersiniz.

KADIN — Hayır, hayır, hayır, bir dakika.

GARSON — *(Yeniden Kadın'ın yanına gelerek)* Evet bayan?

KADIN — Limonata! Limonata olsun.

GARSON — *(Uzaklaşarak)* Emredersiniz.

KADIN — Bir dakika! Bir dakika!

GARSON — (*Kadının yanına gelerek*) Bayan? Buyrun?

KADIN — Şimdilik bir şey içmesem. Biraz beklemek istiyorum.

GARSON — Nasıl isterseniz öyle olsun, Bayan (*Bir sessizlik.*)

KADIN — Ne güzel yer burası! Ayağının altında da deniz. Gökyüzüne de ne yakın.

GARSON — Öyledir, hiç gelmemiş miydiniz?

KADIN — Hayır, hiç.

GARSON — Yazık. Oysa sizin gibi genç hanımların uğrak yeridir burası.

KADIN — Öyle mi? Niçin?

GARSON — Öğrenciler ders çalışmak için gelirler. Genç hanımlar çocuklarına hava aldirmek için gelirler. Yaşlılar yün örmek için gelirler. Sevişenlerse saatler saati elele tutuşup birbirlerinin gözlerine bakmak için.

KADIN — Ah, ne güzel!

GARSON — Hangisi, bayan?

KADIN — (*Kıkırdıyarak güler.*) Bilmiyorum. (*Çok kısa bir süre.*) Ben niçin geldim, Bay Garson?

GARSON — Siz mi? Elinizde defteriniz, kitabınız yok, öyleyse ders çalışmak için değil. Yanınızda hava aldıracak çocuğunuz da yok. Günün bu saatinde açık havada yün öreceğ kadar da yaşlı değilsiniz. Öztür dilerim, belki de beklediğiniz insanla elele tutuşup... ama bu da olamaz, tanımadığınızı, daha doğrusu söyle bir tanıdığınızı söylemişsiniz. Sahi, niçin geldiniz bayan?

KADIN — (*Gene kıkırdıyarak güler.*) Bilmiyorum.

GARSON — Ah, bu genç kızların bu «bilmiyorum»ları... Öyle severim ki. En kesin bilgilerini «bilmiyorum»larının altına gizlediklerini sandıkları zaman alımları nasıl bir kat artar.

KADIN — Çok hoşsunuz.

GARSON — İşimin gereği, bayan. Tıpkı avcının hep tetikte oluşu, gece bekçisinin uykusuzluğa dayanıklılığı, cellâdın pek yürekliği gibi.

KADIN — Az önce geldiğini söylediğiniz bey neden oturmadı dersiniz?

GARSON — Öyle sanıyorum ki biraz heyecanlıydı. Beklemekten sıkılan bir hali vardı.

KADIN — Sahi mi? Heyecanlıydı demek. Beklemekten de sıkılıyordu. Bakın, bu iyi.

GARSON — İyi mi? Bir şey anıyamadım.

KADIN — Bilerek ya da bilmeden bütün yaptıklarımız, elbette biz kadınların demek istiyorum...

GARSON — Evet?

KADIN — Bir kadını bekleyen bir erkeğin, heyecanını, beklemekten sıkılmasını sağlamak için değil mi?

GARSON — Teşekkür ederim, bayan. Kadın türünün sırlarını çekinmeden veriyorsunuz bana. Ama ben de sizde uyandıracığım güven duygusuyla bunun altında kalmıyacağım.

KADIN — Bay Garson, kadın türünün sırlarını bırakın, size kendi sırrımı versem...

GARSON — Yedi kat bohçalara sarar, naftalin

kokulu servi sandıklara kaldırım... ya da rafa ko-
yarım. Kimsecikler duymaz.

KADIN — Ah, siz...

GARSON — Söyleyin bayan, söyleyin, ne olur-
sunuz susmayın böyle.

KADIN — Çok hoşsunuz!

GARSON — Hoşsam artık sizin için! Sadece
sizin için!

KADIN — Bu, erkeklerin beğendikleri kadınla-
ra söyledikleri sözlerden biri mi?

GARSON — Evet, bayan.

KADIN — O kadını beğenilen kadın yerine ko-
yup alışkanlıkla söylenen sözlerden biri mi yoksa?

GARSON — Hayır, bayan.
KADIN — (İçini çekerek) Üzülüyorum.

GARSON — Niçin?
KADIN — Niçin mi, Bay Garson? Hangisi olur-
sa olsun, bu türlü sözleri dinlemeye benim artık hak-
kım yok da onun için.

GARSON — Ya! Sırrınız buymuş demek!

KADIN — Evet. Bundan sonra saklıyamadım siz-
den. Ben buraya demin size sözünü ettiğim o bayla
tanışmak, anlaşmak... evlenmek için geldim.

GARSON — Desenize, bir altın kapının eşğin-
desiniz!

KADIN — Annemin evine! Dallarında hâlâ sa-
lincaklarım kurulu büyük ağaçların gölgelediği bah-
çemize! Boyaları şimdi biraz dökülmüş, saçları tu-
tan tutam düşmüş olsa da, gene canlı, gene bana es-
kisi gibi gülümseyen bebeklerime!

GARSON — (Koşarak erkeğin yanına doğru gi-
der. Kadın bu sırada çantasından yelpazesini çıkar-
mış, yelpazelenmektedir.) Bayım! (Karşılık alamaz)
Uyumuş mu ne? (Bir susuş.) Bayım!

ERKEK — (Garson omuzuna dokununca irkile-
rek.) Ne var Bay Garson?

GARSON — Kaçmak istiyor!

ERKEK — Nereye?

GARSON — Annesinin evine.

ERKEK — Yıllarca sonra yapacağı işi şimdi mi
yapmak istiyor!

GARSON — Evet, evet, halkısınız, çok haklı.
(Koşarak Kadın'ın yanına gelir.) Durun, acele etme-
yin bayan! Her zaman kaçabilirsiniz, kaçmak ko-
lay.

KADIN — Kaçmanın güç olacağı bir ânın gel-
mesinden korkuyorum Bay Garson.

GARSON — Ama düşünün! Buraya kadar gel-
mişsiniz. Niçin? Bir denemek için! Denemeniz gere-
kiyor.

KADIN — Evet, denemem gerekiyor.

GARSON — Ah, ne kadar heyecanlısınız siz, ne
kadar heyecanlı! Yüzünüz şimdi, giyilmemiş gelin-
likler gibi ak! Şimdi, eve sarhoş döndüğüm sabahlar
gördüğüm tanyerince pembe! (Kendi kendine hızlı
hızlı.) Ne söylemeliyim size, bir şeyler söylemeliyim!
(Bir susuş. Birden) Hiç tanımiyorum demıştiniz, de-
ğil mi?

KADIN — Tanımıyorum, diyebilirim.

GARSON — Uzaktan bir iki kez görmüştünüz, öyle mi?

KADIN — Eh işte, o kadar.

GARSON — Bir dost mu girmişti araya?

KADIN — Bunu söylememiştim. Nerden biliyorsunuz?

GARSON — Her zaman öyle olur.

KADIN — Doğru, her zaman öyle olur.

GARSON — Bir bilginiz var mı onun için?

KADIN — Evet. İyi bir aileden. Ama şimdi o iyi ailesi de yok. Görgülü. İyi bir öğrenimi var, parası da yok değil. Rahatlık sağlayabilir, güvenlik. *(Çok kısa bir süre.)* Siz neden soruyorsunuz bütün bunları bana?

GARSON — Rica ederim bayan, aklınıza bir şey gelmesin. Böyle bir konuyla karşılaştım mı dayanamam, yardım etmeden duramam. Bir ara kararsızlığın koyu gölgesi düştü yüzünüze, egemenliği altına aldı aklınızı da, pembeliğinizi de... Sorularıyla bazı şeyleri aydınlığa çıkarıp yıkamak istedim ben de o gölgeyi.

KADIN — Çok iyisiniz Bay Garson, konuşarak yüreklendirdiniz beni. *(Bir susuş.)* Biliyor musunuz?

GARSON — Biliyorum, bayan.

KADIN — Neyi?

GARSON — Anılarınızın en canlısı, karanlık ve durgun sularda ışıklı sandallar gibi yüzeni düğünlerdir. Hısımlarınızın düğünleri, arkadaşlarınızın düğünleri, tanıdıklarınızın düğünleri, tanımadıkları-

nızın düğünleri. Düğün önceleri, düğün geceleri, düğün sonraları... Çocukluğunuzda gelinin sizi yanına çağırıp da saçınıza bir tutam tel taktığında siz evlenmiş gibi olurdunuz. Daha sonraları genç kızken, evlenen bir tanıdığınıza mutiuluk dilediğinizde gene evlenen sanki sizdiniz! Bütün yaşamınızın düğün düşleriyle ve iki düğün arası günlerle geçtiğini biliyorum. Çocukluğunuzdan bu yana günden güne güçlenerek, yaşamayı bir çatı altında boyuoduruğa vurduğunuz bir erkekle düşündüğünüzü biliyorum.

KADIN — Evet, kimse o, gönlüyle girecekti boyuoduruğa. *(Bir susuş.)* Başka?

GARSON — Çocukluğunuzda, arkadaş topluluğunuzdaki küçüklük erkek çocuklardan biriyle, sakın burkulmasın şimdi yüreğiniz, düşünüzde kendinizi evli gördüğünüzü biliyorum.

KADIN — *(Hüzünle)* Ah, şimdi birden... *(Bir susuş.)* Neyse; başka?

GARSON — Seydiğiniz bütün arkadaşlarınızın evlendiğini, sevmediğiniz bütün arkadaşlarınızın evlendiğini... Hayır, hayır, hayır... gerçek bu olmasa da böyle düşündüğünüzü...

KADIN — Susun, susun! *(Bir susuş.)* Başka?

GARSON — Annenizin, babanızın size karşı bütün davranışlarını bu yoldan yorumladığınızı...

KADIN — Evet.

GARSON — Mahallenizdeki kasabın davranışlarını, sabahları kapınızı çalan sütcünün davranışlarını...

KADIN — Onlar da öyle davranmasınlar!

GARSON — Bütün bunları biliyorum da size hiç yararı olmayacak bu kararsızlığı bırakmanızı, işi biraz da olurundan almanızı sağlamak istiyorum.

KADIN — Teşekkür ederim, ama bu kadarla kalmamalı yardımınız!

GARSON — Ne isterseniz, bayan! Nasıl isterseniz!

KADIN — Kendimi burada çok yalnız duyuyorum. Tanımadığım, bilmediğim bir adama karşı yapayalnız...

GARSON — Oysa o kadar kalabalıksınız ki. *(Birden koşarak Erkeğin yanına gider. Kadın gene yelpazelendir bu arada. Garson, Erkeğin omuzuna dokunur.)* Bayım! *(Erkek oralı olmaz.)* Uyudu mu ne? Bayım!

ERKEK — Ne o, Bay Garson?

GARSON — Yalnızım diyor ama, çok kalabalık gelmiş!

ERKEK — Ne diyorsunuz, Bay Garson?

GARSON — Ne diyorsunuz, bayım? Gittiği gitmediği, çağrıldığı çağırılmadığı, duyduğu duymadığı bütün düğünleri... sevdiği bütün arkadaşlarını, sevmediği bütün arkadaşlarını, evlenenleri, evlenmeyenleri birlikte getirmiş!

ERKEK — Sahi mi?

GARSON — Mahallesinin kasabını, evinin sütçüsünü...

ERKEK — Daha neler!

GARSON — Anasını, babasını! Amcasını, hala-

sını, amca oğullarını, hala kızlarını, teyze torunlarını! Bugüne değin bütün davranışlarıyla hem de!

ERKEK — Of, çok korkunç! Ne yapacağım ben şimdi?

GARSON — *(Erkeğin sırtını sıvazlayarak)* Korkmayın siz bayım, bulacağım ben çaresini bu işin. *(Koşarak Kadın'ın yanına döner.)*

KADIN — *(Garson döner dönmez.)* Bay Garson, gerçi yeni tanıyoruz daha birbirimizi, ama gösterdiğiniz yakınlığa güvenerek bir şey rica edeceğim sizden.

GARSON — Buyrun, bayan.

KADIN — Nasıl söylesem...

GARSON — Nasıl isterseniz... sıkmayın kendinizi...

KADIN — Beni yüceltin, Bay Garson! *(Çok kısa bir süre)* Tanımadığım, bilmediğim... o kaba adama karşı beni yüceltin.

GARSON — Nasıl, bayan?

KADIN — Değerimi bütün ağırlığıyla ortaya koyun. Yapar mısınız bunu benim için?

GARSON — Ne diyeyim, bayan? Söylerim ne isterseniz...

KADIN — Beni güzel buluyor musunuz?

GARSON — Sizi?

KADIN — Evet. Saçlarımı beğendinizse saçlarımı beğendinizse gözlerimi, tenimi beğendinizse tenimi övün.

GARSON — Sizi böylece övmeye kalksam, burada akşamı ederiz diye korkarım. Hem sonra...

başka bir şey geliyor aklıma. Güzelliğinizi bu kadar belirtirsem korkmaz mı o? Ya da kıskanmaz mı?

KADIN — Düşünmeyin bunu. Benim istediğim şeyleri sağlamış olursunuz o zaman.

GARSON — Sizin istediğiniz şeyler...

KADIN — (*Kıkırdayarak güler.*) Korksun ve kıskansın! Bay Garson, akıllıca bir davranış değil midir bir başkasının rahatlığını kemirerek rahatlık sağlamak?

GARSON — Ama bayan...

KADIN — Hayır, hayır, hayır! Ben rahatlıkla donatılmazsam ona nasıl rahatlık sağlayabilirim demek istedim.

GARSON — (*Kendi kendine*) Ah, çok korkunç! Çok ta akıllı! (*Birden koşarak Erkeğin yanına gider.*) Bayım! (*Erkek orak olmaz*) Bayım! (*Erkekten gene karşılık alamaz*). Öldü mü ne? (*Bir süre*) Bayım!

ERKEK — Ne var gene, Bay Garson?

GARSON — Çok korkunç, çok ta akıllı.

ERKEK — Kim?

GARSON — Kim olacak bayım, o.

ERKEK — Ne yapacağım ben şimdi? Ne yapmam gerekiyor, onu söyleyin?

GARSON — Bilmiyorum ama, barış yolunda kara kara bulutlar kümeleniyor gibi geldi bana. Çeliğe karşı diş tırnakla çıkmalı, yağmura karşı kasırğa olmalısınız.

ERKEK — Çeliğe karşı diş tırnak, yağmura karşı kasırğa... Pek de bir şey anlamadım.

GARSON — Anlasanız da anlamasanız da bir çare bulmalısınız, böyle oturup... ne oturması, ölüp kalacak yerde bir çare bulmalısınız.

ERKEK — Ben mi? Çare bulacak olan siz değil miydiniz?

GARSON — Ha, evet, evet. Durun siz değil miydiniz?

GARSON — Ha, evet, evet. Durun siz gene. (*Koşarak Kadın'ın yanına gelir.*)

KADIN — (*Garson gelir gelmez*) Söz, değil mi, Bay Garson?

GARSON — Söz, bayan.

KADIN — Neye?

GARSON — Neye isterseniz bayan.

KADIN — Beni böyle yalnızlığımın başbaşa bırakmayıp, yücelteceksiniz onun gözünde?

GARSON — Elbette, elbette.

KADIN — Beni bir evle birlikte düşündürmenizi istiyorum ona, tepeden tırnağa dayalı döşeli bir evle! Lâvanta çiçeği kokan çarşafli yataklarıyla, okunup uyuklanan uyuklanıp okunan koltukları, masaları, iskemleleri, halıları, perdeleriyle bir ev! Tencere, tavaları, bulaşık makineleri, çamaşır makineleri, kab-kacağı ile bir ev! Bütün bu eşyayı düzenlesem de düzenlesem de kullansam da kullanmasam da onların ruhu olduğumu söyleyin. Evinin bütün eşyasının ruhu olduğumu söyleyin ona.

GARSON — Söylerim, bayan.

KADIN — Çocuklardan da söz edin! Sarışın, esmer, zayıf, şişman, akıllı ahmak, çalışkan tembel,

kız erkek, süriyle çocuktan. Doğmuş, doğacak çocuklarının ruhu olduğumu söyleyin ona.

GARSON — Evet bayan.

KADIN — Torunlarımızdan, torunlarımızın torunlarından. Nerdeyse çocuk sayılacak bir anne, herkesi şaşırtacak kadar genç bir büyükanne olacağı mı... söyleyin ona. Çocuklarımızın büyümesini beklerken... *(Birden durur. Havası değişmiştir. Sinirlenmiştir artık. Ayağının birini hafifçe yere vurur.)* Bay Garson?

GARSON — Buyrun, bayan?

KADIN — Beklemek dedim de akluma geldi. Nerde kaldı bu adam?

GARSON — Şimdi nerdeyse gelir, bayan.

KADIN — Ama olur mu bir genç kıızı şimdiden böyle sokak ortasında bekletmek?

GARSON — Haklısınız bayan, ama gelir şimdi nerdeyse.

KADIN — Daha ilk gününden böyle bekleten, sonraları ne yapmaz! Pis yağmurlu kış geceleri yemek mutfakta soğuyup ısınırken bekletilen kadının şimdi Gece yarıları kocası iş konuşmasına gitmiş yatağında uyuyup uyuyup uzanarak bekletilen kadının şimdi. Terzide birlikte model seçmeyi kararlaştırıp ta elin günün gözü önünde saatler saati bekletilen kadının şimdi. Görüyorum geleceğimi. Bay Garson, benim bu işe dayanabileceğimi sanıyor musunuz?

GARSON — Rica ederim bayan, sabredin şimdi gelir.

KADIN — Yüreğim vurmaya başladı, kanı çekildi yüzümün.

GARSON — Rica ederim bayan, rica ederim.

KADIN — Fenalık gelecek, dişlerim kenetlenecek, katıla katıla ağlayacağım diye korkuyorum.

GARSON — Yapmayın! Ne koklatsam size?

KADIN — Ne koklatırsanız koklatın açılıp diye korkuyorum.

GARSON — Lokman ruhu mu, nane ruhu mu, tuz ruhu mu?

KADIN — Yüzüm nasıl, gözüm kaşım, gözlerimin altı?

GARSON — İyi desem yalan söylemiş olurum. Soldunuz sarardınız.

KADIN — Bay Garson, yardım edin!

GARSON — Şimdi, şimdi, *(Koşar, sürahinin yanında duran küçük bir şişeyi alır. Kadın'a koklatır.)* Koklayın! İyice koklayın! *(Kadın koklar.)* Nasılsınız?

KADIN — Ağlasam açılacağım, sanıyorum.

GARSON — Ağlamayın aman!

KADIN — Neden ağlamıyayım, Bay Garson?

GARSON — Kadın ağlamasına dayanmam. Bir damla gözyaşı görsem günlerce yemeden içmeden kesilir, kendimi toplayamam.

KADIN — *(Kesik hıçkırıklarla ağlamaya başlar. Burun çekerek komik ağlama.)* Ağlayacağım, ağlayacağım işte. Karışamazsınız buna da. Bu özgürlüğümü de elimden alamazsınız. Bu kadın özgürlüğümü... bu... bu... bu...

GARSON — Susun, ne olursunuz, susun.

KADIN — (*Ağlarken*) Susmayacağım (*Garson Erkeğin yanına gider.*)

GARSON — Bayım! Bayım!

ERKEK — Ne o?

GARSON — Ağlıyor. Beklettiniz diye katıla katıla, böğüre böğüre ağlıyor.

ERKEK — Bırakın ağlasın.

GARSON — Ama ben çekiyorum, siz yoksunuz ortada. (*Koşarak Kadın'ın yanına gelir*) Nasılsınız şimdi?

KADIN — (*Ağlaması hafiflemiştir.*) Ne daha iyi, ne daha kötü. Öyle bildiğiniz gibi.

GARSON — (*Kolundan tutarak yardım eder.*) Gelin oturun suraya. Yorgun düştünüz, dinlenmeniz gerek. (*Sahnenin öbür ucuna doğru sürükler. Erkeğin oturduğu yerin karşısına, ayaklarını sahneden aşağıya salları biçiminde oturtur. Kadın hafif hafif ağlamaktadır.*) Ha, söyle oturun! (*Çok kısa bir süre. Kadını süzmektedir.*) Nasılsınız şimdi?

KADIN — (*Burnunu çekerek*) Daha... daha... daha... iyiceyim. (*Bir susuş*) İyiceyim şimdi.

GARSON — (*Sahnenin ortasına gelir. Bir şey hatırlamak ister gibidir.*) Ha, evet, şemsiyeniz! Şemsiyeniz! Şemsiyenizi unuttum. (*Kadının masasının üstünde duran şemsiyesini alır, hızlı adımlarla gelir, eline tutuşturur.*) Alın bunu! (*Yeniden sahnenin ortasına gelir. Kararsızdır. Bir seyleri toplayacak, bir seyleri düzeltmiş gibi sağa sola bir iki adam atar. Sonra birden karar verir, sahnenin önüne gelerek,*

seyircilere) Görüyorsunuz işte, oturuyorlar. (*Bir Kadına bir de Erkeğe bakar.*) Oturuyorlar. Bayan ağlıyor, Bay da uyuyor. (*Kıkırdayarak güler.*) Bay, Bayan ağladığı için uyuyor! Bayan da Bay uyuduğu için ağlıyor! Bütün ömürleri boyunca oynayacakları oyunun küçük bir denemesini yapıyorlar şimdi. Bayan, günlerden uzun geceler, gecelerden uzun günler boyunca Bayı uyutmamak için ağlayacak! Bay da ne yapsın, onun ağlamasını duymamak için hiç uyanmamacasına uyuyacak! Ağlamakla uyumanın amansız savaşı! Büyük, küçük, hızlı, yavaş, kalın, ince, her notadan horultularla... vızıltıların, hıçkırıkların böğürmelerin amansız savaşı! Nasıl da bütün silâhlarını birden savaş alanına sokuverdiler! Silâh, silâh, silâh, silâh! Kağnılar, at arabaları, trenler, kamyonlar, uçaklar silâh taşıyor. Gözgözü görmez oldu silâhtan. Saldıracaklar, korunacaklar; Korunacaklar ve saldıracaklar- Kim kazanacak dersiniz? (*İkisine de ayrı ayrı bakar.*) Ben onlara başarılar dilemek istiyorum. (*Çok kısa bir süre*) Hayır! Başarısızlıklar! (*Hızlı adımlarla Kadın'ın yanına gider. Omuzuna dokunarak.*) Başarısızlıklar bayan! (*Kadın başını çevirerek bir kere yavaşça hıçkırır. Sonra, gene hızlı adımlarla Erkeğin yanına gider, omuzuna dokunarak*) Başarısızlıklar, bayım! (*Erkek başını çevirerek ters ters bakar. Sahnenin ortasına gelerek, seyircilere kıs kıs güler.*) Size bir şey daha söyleyeyim mi? Durmadan onlarla uğraştığımız için nerdeyse mutluluktan geberecekler! (*Bir susuş*) Ama sadece onlar mı var? Ben yok muyum? Ben... düpedüz ben...

su gördüğünüz ben yaşamıyor muyum bu güzel yaz sabahında? Benim de bir özlemim yok mu? (*Çok kısa bir süre*) Ben şimdi ne istiyorum biliyor musunuz? (*Bir susuş*) Ağız mızıkası dinlemek! (*Bir susuş*) Evet, niye şaşırdınız öyle? Ağız mızıkası dinlemek istiyorum. Kapkara saçlı, kapkara gözlü, ağzı yüzü kirli, dişleri ak bir çocuğun çaldığı ağız mızıkasını dinlemek istiyorum. Çalsın ve göz gördüğünce uzun duvarların dibinden toztoprak yollarda yürüyüp gitsin! (*Bir susuş, içten*) Çok istiyorum. (*Bir susuş*) Size bir şey daha söyleyeyim mi? (*Utana sıkıla*) Ben bir vakitler bir kıızı sevmiştim. Söylediğim gibi bir yolda yürüyorduk. Gene söylediğim gibi bir çocuk bizim önümüzden yürüyerek ağız mızıkası... çalmıyordu. O gün de çok istemiştik. Şimdi de öyle bir çocuk yok burada. (*Nerdeyse ağlamaklı*) Ağız mızıkası çalacak bir çocuk yok burada! Ama ben çok istiyorum. (*Çok kısa bir süre*) Ne yapmalı? (*Kendi kendine, yavaşça*) Ne yapmalı? (*Birden karar verir.*) Sahnenin sağına, soluna, arkasına giderek bağırır.) Hey, kimse yok mu orada? (*Bir susuş*) Perdeci! (*Bir susuş*) Makinist! Aksesuarcı! Işıklı! İçinizde ağız mızıkası çalacak biri yok mu? (*Bağırarak*) Perdeci, makinist, aksesuarcı, ışıklı, suflör, makyajcı, dekoratör, rejisör, bu oyunun yazarı! Ağız mızıkası çalacak biri yok mu orada? Biriniz çalmaz mısınız? (*Bir susuş*) Çok istiyorum. (*Bir sessizlik*) Acemice de olsa... nasıl olursa olsun! (*Bir sessizlik. Bir ağız mızıkası duyulur. Duyulur duyulmaz Kadın'da da, Erkek'te de bir kıpırdanma görülür. Çok kısa bir süre*

re için kulak verip dinlerler. Sonra ikisi de aynı anda ayağa kalkarak sahnenin gerisine doğru küçük, uyumlu adımlarla yürürler. Erkek, sahnenin bir ucundaki iskemleye oturur. Kadın da öbür yandaki iskemleye. Ağız mızıkasının büyümesine tutulmuşlardır sanki, donmuş kalmışlardır. Bu arada Garson, sahnenin tam ortasında, gerisindedir. O da hareket-siz dinler ağız mızıkasını. Mızıkanın sesi kesilince Garsonda kımıldanma başlar. Kadınla Erkek o donmuş kalmış durumlarını bozmazlar. Sonra Garson sahnenin önüne gelir.)

GARSON — (*Seyircilere*) İşte ikisi şimdi karşı karşıya! Kozlarını paylaşınlar, bakalım. Bu değil miydi istedikleri? Karşı karşıya kalmak ve savaşmak! Savaşınlar bakalım. (*Güler.*) Kim kazanacak mı diyorsunuz? Bana mı soruyorsunuz? Bilmiyorum. Sahi bilmiyorum. (*Gene gülerek*) Bilsem de söylemem. (*Kulağını seyircilere doğru uzatır.*) Ne diyorsunuz, efendim? Duymadım. Efendim? (*Çok kısa bir süre*) Haaa! Yardım mı etmeliyim? Ben mi? Hayır! Yardım etmeyeceğim. Neden mi? Şimdi onlara en büyük yardım, yardım etmemektir. Yardım edersen kendilerine güvenme gereğini duymazlar. Bana arkaalanırlar da çabalarını ortaya koymazlar. Sonra... Bir şey daha söyleyeyim mi? Onlara şimdi kimse yardım edemez! Ne yapacaklarsa kendileri yapacaklar. Nerde görülmüştür sağdıç kadının yatak odasına girdiği? (*Gene kulağını seyircilere doğru uzatarak*) Nasıl? (*Gülerek*) Doğru, güc bir durum! Basınıza gelsin demem. (*Geride bahçe duvarının dibin-*

de bir noktayı göstererek) Ben şimdi suraya çökeceğim. Duvarın dibine! Gölgeye! Kafam dinç! Oooh! Sultan da ben, padişah ta! (Kulağımı seyircilere doğru uzatarak) Nasıl? Ne mi yapacağım duvarın dibine oturup ta? (Bir susuş. Güler) Bitleneceğim. Neden şaşırдыңız gene öyle? Evet, bitleneceğim. İlk yaz ya da güz aylarında güneşte, yazın da gölgede bitlenmeye bayılırım. Hem bitlenmek deyip geçmeyin... Bitlenmeyi küçümsemeyin... Eski çağların bilgedum... neyse, daha nelerin, nelerin bulunuşuna bir duvar dibinde bitlenirken yardım ettiler. Düşüncenin tarihiyle bitlenmenin tarihi çokluk karışır birbirine. (Bir susuş) Neyse... gideyim. (Döner, geriye doğru yürürken sahnenin ortasında durur. Saatine bakar. Sonra gene sahnenin önüne gelerek, seyircilere.) Vaktimiz gelmiş te geçmiş bile. Şimdi on dakika perde arası. (Geriye doğru dönerek bağırır) Perdecici! Perdecici! Perde! (Seyircilere) Şimdi biz, içerde sizi konuşacağız. Siz de isterseniz, konuşun bizi.

PERDE

İKİNCİ BÖLÜM

Gene o dekor. Kadın'la Erkek perde kapandığı andaki durumlarındadır. Kısa bir süre de bu durumlarını bozmaslar.

ERKEK — (Yavaş yavaş o donmuş kalmış halinden sıyrılarak, güneş gözünü alması diye elini, gözünün üstünde tutar, ileriye, Kadın'a bakar. Bir süre sonra Kadın'ı seçmiştir.) Ne görüyorum orada? (Çok kısa bir süre sonra, sevinerek) Bir bayan!

KADIN — (Aynı şeyi yapar) Ne görüyorum orada? (Çok kısa bir süre sonra, sevinerek) Bir bay!

ERKEK — Elinde mavi bir semsiye var.

KADIN — Bir demet çiçek tutuyor elinde.

ERKEK — O! Bahse girerim ki o!

KADIN — Ondan başkası olamaz!

ERKEK — (Kendi kendine) Seslensem mi? Yoksa aldırmasam mı? (Bir susuş) Bayan! Özür dile-
rim, bayan... size bir şey sormak istiyorum... Siz misiniz?

KADIN — Evet, benim.

ERKEK — (O olmasaydı demıştir içinden)
Yaaa! Sizensiz.

KADIN — Ya siz? Sizde... Siz misiniz?

ERKEK — Evet, benim.

KADIN — Siz olduğunuza sevindim.

ERKEK — Teşekkür ederim. Ben de. *(Bir susuş, çekingen)* Sizi buraya...

KADIN — Sizi buraya kim gönderdiyse o...

ERKEK — Bay Arabulan.

KADIN — *(Bir tanıdığının adını duymak sevin-dirmiştir onu.)* Evet, evet, Bay Arabulan.

ERKEK — Ne saygıdeğer bir kişidir o.

KADIN — Ağırbaşlı, uzak görüşlü, üstün yara-tılışlı.

ERKEK — Zengin ve kibar.

KADIN — Kibar ve zengin.

ERKEK — Selâm ve saygı size Bay Arabulan!

KADIN — Saygı ve selâm size Bay Arabulan!

ERKEK — *(Kısa bir sessizlikten sonra)* Beni o kadar iyi anlatmış olmalı ki size, tanımakta güçlük çekmediniz.

KADIN — Evet, evet. Çok iyi anlattı.

ERKEK — *(Biraz merakla ve sıkılarak)* Yaaa! Sorabilir miyim nasıl anlattı?

KADIN — *(Erkeği oynayan oyuncuda olmayan, karşıt özellikleri söyleyecektir)* Şey... Boyunuzun upuzun, saçlarınızın sapsarı olduğunu söyledi. Bir de teninizin mosmor olduğunu. Hemen tanıdım ben de.

ERKEK — *(Kendi kendine)* Tenim mosmormuş! Halt etmiş Bay Arabulan!

KADIN — Ne dediniz?

ERKEK — Hiç! Hiç bir şey! İyi anlatmış doğ-rusu dedim. Kolay iş değildir bir insanı anlatmak...

KADIN — Ya beni nasıl anlattı size, sorabilir miyim?

ERKEK — *(O da Kadın'ı oynayan oyuncuda olmayan, karşıt özellikleri söyleyecektir.)* Nasıl mı? Boyunuzun kısacık, saçlarınızın kapkara olduğunu söyledi. Bir de teninizin mosmor olduğunu. Gördü-nüz, ben de tanımakta güçlük çekmedim.

KADIN — Tenim mosmormuş! Halt etmiş Bay Arabulan!

ERKEK — Ne dediniz? Ne dediniz?

KADIN — Hiç. *(Söyleyeceği bir söz aramakta-dır, buluverir.)* Sapsarı saçları çok severim ben, de-dim. Saçlarınızın sapsarı olduğu ne iyi!

ERKEK — Teşekkür ederim. Ben de kapkara saçları çok severim. Saçlarınızın kapkara olduğu ne iyi!

KADIN — Teşekkür ederim.

ERKEK — Bir şey... bir şey daha sormak isti-yorum size?

KADIN — Sorun.

ERKEK — Bugün, buraya gelirken ne giyece-gimi söyledi mi?

KADIN — Evet, üstünüzde spor bir pantolon, spor bir gömlek olacağını söyledi.

ERKEK — *(Utangaç, güler)* Şey... şey... bili-yor musunuz, bugün ben evden spor bir pantolon, spor bir gömlekle çıktım. Sonra... sonra eve dö-ne-rek kılığımı değiştirdim. İstedim ki... kılığım da say-gularımı sunayım size.

KADIN — *(Bir kahkaha atar)* İnceliğiniz çağı-
mızın ya gerisinde kalıyor, ya da ötesine geçiyor.

ERKEK — Teşekkür ederim, teşekkür ederim
ama, niye güldünüz?

KADIN — *(Gene gülererek)* Bugün, buraya gelir-
ken benim ne giyeceğimi söyledi mi?

ERKEK — Evet. Bol bir etek, kolsuz bir blûz
olacak üstünde, dedi.

KADIN — Sokağa çıktığımda ben de işte o ki-
liktaydım. Biraz yürüdüm, sonra birden dönerek de-
ğıştim. İstedim ki...

ERKEK — Ne istediniz bayan?

KADIN — Kılığımın da sevgilerimi sunayım si-
ze.

ERKEK — Ah, çok hoş çok hoş! Tıpkı benim
gibi yapmışsınız.

KADIN — Evet. Blimedan öyle yapmışım.

ERKEK — Ya buluşma yeri olarak burasını seç-
mesine ne demeli? Şu kocaman kent kazan ben kep-
çe, günler günü gezdim dolaştım, anamdan emdiğim
süt burnumdan geldi ama, öyle bir yer buldum ki si-
ze dedi...

KADIN — Evet?

ERKEK — Rahatça konuşabilir, anlaşabilir, sö-
vüşebilir, dövüşebilirsiniz, dedi.

KADIN — *(Biraz hayal kırıklığına uğramış)*
Bana öyle demedi.

ERKEK — Ne dedi size?

KADIN — Dövüşebilir, sövüşebilir, konuşabilir,
anlaşabilirsiniz, dedi.

ERKEK — Neden böyle ikimize ayrı ayrı, de-
ğişik konuşmuş? Bizim akıl erdiremeyeceğimiz yüce
bir amacı mı vardı acaba?

KADIN — *(Erkeği asıl konuya getirmek iste-
ğiyle bir çıkış yaparak)* Başka? Başka ne dedi?

ERKEK — O kadar heyecanlıydım ki, hatırla-
mıyorum şimdi. *(Bir susuş)* Ne aksilik!

KADIN — Heyecanlı mıydınız? Niçin?

ERKEK — Ben biraz çabuk heyecanlanırım da..
Kusurumuza bakmazsınız, değil mi?

KADIN — Hayır, hayır, heyecanlı erkekleri se-
verim. Heyecanlı romanları da severim. Heyecanlı
filmleri, heyecanlı oyunları, heyecanlı maçları, heye-
canlı yolculukları, heyecanlı geceleri... Oh, rica ede-
rim, yanlış anlamadınız ya demek istediğimi?

ERKEK — *(Kesik kahkahaları güler)* Heye-
canlı geceleri... Anladım! Anladım! Ben de seve-
rim.

KADIN — *(Parmagını sallayarak güler)* Yok
musunuz siz! *(Hem sözü değiştirmek hem de konu-
ya girmek isteğiyle, birden)* Başka ne dedi?

ERKEK — Haaa, evet bayan, hatırladım şimdi.
Bir de sey dedi, Bay Arabulan. Şey...

KADIN — Ne?

ERKEK — Dedi ki... bir kapıdan içeriye birlik-
te iki kişi... Bir kapıdan birlikte içeriye iki kişi...

KADIN — *(İçini çekerek, sevinçle)* Bir kapıdan
içeriye iki kişi mi? Ne güzel! Siz de güzel bulmuyor
musunuz? Bu benzetisi güzel bulmadınız mı?

ERKEK — Ben de güzel buldum. Sonra... b
daha çıkmamak üzere girdiğinize göre bu kapıdan.

KADIN — (*Gene içini çekerek, sevinçle*) Burası
daha güzel! Burasını daha güzel bulmuyor musu
nuz? (*Kıkrdayarak güler*) Bir daha çıkmamak üz
re girilen bu kapıdan...

ERKEK — Bakın, burasını o kadar...

KADIN — (*Keserek*) Nasıl? Yoksa beğenmedi
niz mi?

ERKEK — (*Kendini zorlayarak*) Beğendim! Be
ğendim! (*Bir susuz, sonra bir solukta*) İçersini iyi
ce ölçüp biçmek, tıpkı bir yapı kalfasının yapı alanı
nı ölçüp biçtiği gibi ölçüp biçmek gerek, dedi.

KADIN — (*Bu sözleri biraz yadargamıştır*) Bu
son benzetisi de o mu yaptı?

ERKEK — Anlamadım, hangisini?

KADIN — Yapı kalfasını?

ERKEK — Hayır, bunu ben buldum bayan.

KADIN — Yaaa! Siz buldunuz demek.

ERKEK — Neden şaştınız bayan? Benim okul
da matematiğim kadar edebiyatım, edebiyatım ka
dar beden eğitimim, beden eğitimim kadar biyolojim,
biyolojim kadar fiziğim, fiziğim kadar mimiğim, mi
miğim kadar müziğim... güçlüydü. Bay Garson an
latmadı mı bunları size?

KADIN — Evet ama, bir genç kızla duygusal
bir konuda konuşurken uygun mudur yapı kalfası
benzetişini kullanmak?

ERKEK — Neden uygun olmasın bayan?

KADIN — Ruhu besliyecek seçkin sözcükler du
rurken böyle bir iş deyimini?

ERKEK — (*Kulise doğru seslenir.*) Bay Gar
son! Bay Garson! (*Garson birden yanında bitiverir.*
Kadın bu arada yelpazelenmektedir.)

GARSON — Buyrun bayım? Emriniz bayım?

ERKEK — Sıkıştırmaya başladı beni!

GARSON — Sizi mi? Şimdiden mi?

ERKEK — Evet. Ne yapmalı?

GARSON — Desenize, çok zorlu çıktı.

ERKEK — Evet.

GARSON — Hiç şaşmam. Kadınbilim ayrı bi
limdir bayım...

ERKEK — (*Keserek*) Kadınbilim mi? Neymiş
o? Göstermediler bize okulda?

GARSON — Bize de göstermediler ama, çok
önemlidir, bayım. Boğazınıza dizmeden iki lokma ye
mek yemenin, kemiklerinizi dinlendirerek aralıksız
sekiz saat uyumanın, bir kahvede caddeden geçenle
re bakarak bir bardak çay içmenin altın anahtarı
dır.

ERKEK — Nerden öğrendiniz siz?

GARSON — Oradan buradan... Ben kendi ken
dimi yetiştirdim.

ERKEK — Bakın şu işe, okullara niye koyma
mışlar sanki?

GARSON Haklısınız, konmalı. Sınavıysa aman
sız olmalı. Öyle olsaydı, siz de bilirdiniz armut ağa
cının kestane, ceviz ağacının elma vereceğini.

ERKEK — (*Acele, yavaşça*) Konuya girsem mi artık?

GARSON — (*Yavaşça*) Hiç durmayın, hemen girin.

ERKEK — Kesin konuşayım, değil mi? Yukarıdan atayım mı?

GARSON — Kış sonu ayazları gibi sert esin, bayım! Cıvataları gevşemiş bir doğanın yağmurları gibi yağın şakır şakır!

ERKEK — Evet, öyle yapacağım, (*Bir susuş*) Öyle yapacağım. (*Kadın'a yönelerek*) Bayan, ben bir iş adamıyım! Bence herkes te bir iş adamı olmalıdır. Çünkü herşey bir iştir. (*Garson'a*) Giriş nasıl?

GARSON — Aristoteles'in söylevlerinde bile yoktur böylesi.

ERKEK — Aristoteles mi? O da kim?

GARSON — İsa'dan önce yaşamış bir Yunan filozofu.

ERKEK — Yaşamıyor mu şimdi? Ölmüş mü?

GARSON — Ölmüş, bayım.

ERKEK — Desene kimse değil.

GARSON — Evet, kimse değil bayım.

ERKEK — (*Kadın'a*) Bayan...

KADIN — Sizi dinliyorum...

ERKEK — Bütün çabalar bir yarar adına gösterildiğine göre... (*Duraklar. Garson'a yardım etmesi için bakar. Yavaşça*) Evet, Bay Garson?

GARSON — (*Fısıldar*) Herşey bir iştir.

ERKEK — (*Yüksek sesle*) Herşey bir iştir. Üre-

tim işi, tüketim işi, değişim işi, ulaştırma işi, yapı işi... (*Gene Garson'a yardım etmesi için bakar.*)

GARSON — Kazı işi, temel işi, duvar işi, sıva işi, çatı işi, kapı işi...

ERKEK — Gibi bir iştir uyumak uyanmak, yemek içmek, gezip tozmak ta.

GARSON — Açıldı! Gerçekten açıldı!

KADIN — Ya düş kurmak?

ERKEK — Düş kurmak ta iştir. (*Bir susuş. Söylediğinden caymıştır.*) Düş kurmayı sevmem. Düş kuranları sevmem.

KADIN — Gerçek mi bu söylediğiniz?

ERKEK — Evet. Gerçek. (*Bir susuş*) Bayan, evlenmek te bir iştir. İş ilkesi nedir bilir misiniz? Piyasayı bilir misiniz?

KADIN — (*Şaşkın*) Hayır.

ERKEK — Söyliyeyim mi? (*Birden Garson'a*) Siz de dinleyin, Bay Garson!

GARSON — (*Toparlanarak*) Dinliyorum, bayım.

ERKEK — Sonradan düşüneceğine önceden düşünmek. Sonradan üzüleceğine önceden üzülmek, sonradan kavga edeceğine önceden kavga etmek. Bir tek sözle pazarlık. Pazarlığın ilkesidir bunlar. Pazarlığa saygı duyduğum kadar hiçbir şeye saygı duymam. Bilirmisiniz ki benim pazarlığa duyduğum özel saygıyı şu yeryüzünde yaşayan herkes duysaydı, bu saygının gereklerini yerine getirseydi anlaşmazlıklar, kavgalar, mahkemeler olmazdı.

GARSON — Yaşayın, bayım!

KADIN — Ya duygular? Duygular için ne diyebilirsiniz?

GARSON — (Bir sıçrayışta Kadın'ın yana giderek) Evet, bayan... ya duygular?

ERKEK — Duygular da... pazarlık terazisinin dirhemleri. (Bir susuş) Size şunu sorayım: Konuşmak ne demektir? Hani bir siz, bir ben, sonra gene bir siz, bir ben, birbirimize bir şeyler söyler dururuz ya... konuşmak işte... ne demektir? Pazarlıktan başka bir şey mi?

KADIN — Ya aşk ne demek?

GARSON — Ah bayan, çocukluğunuzdan bu yana göğsünüzde büyütüp koruduğunuz güvercini saldırdınız şimdi havalara.

ERKEK — Dirhemlerden biri!

KADIN — Siz bana bilmediğim başka dünyalardan gelmiş biri gibi görünüyorsunuz bayım.

ERKEK — (Övgü anlamına almıştır.) Evet, öyleyim.

GARSON — Yeni çağların dünyasından geliyor bayım! Yeni çağların göklerinden! Başdöndürücü bir hızla, uçarak! Gelip konuyor kocaman bir kus gibi hava alanımıza. Bizim kahvenin, (Kadın'a bakanarak) sizin de evinizin kapısını çalıyor. Bizim kahvede sizin evinizin kapısını çalıyor. Bir çay içer misiniz, bayım? (Kadın'a dönerek) Ya siz, bayan?

ERKEK — (Kadın'a) Evet, evet. İyi ki hatırlattı Bay Garson, çay içer misiniz?

KADIN — Çay? Teşekkür ederim. İçerim.

ERKEK — Bay Garson, iki çay bize.

GARSON — Emredersiniz bayım, şimdi. Kahvemizin bugüne değin en güzel demlenen çayı gelecek size, şimdi (Hızla çıkar.)

ERKEK — (Kısa bir sessizlikten sonra) Bayan, açık konuşalım ister misiniz? Açık, kesin, kısa.

KADIN — Evet. Benim de istediğim bu. Ama ben bir şey daha ekliyeyim mi sizin açığınıza, kesininize, kisanıza.

ERKEK — Elbette, bayan.

KADIN — Doğruluk, nasıl bir sonuç hazırlayacaksa hazırlasın... ama söyleyeceklerimiz doğru olsun.

ERKEK — Katılıyorum. Gönülden katılıyorum.

KADIN — Birbirimizden isteyeceğimiz şeyleri söyleyelim. Vereceğimiz, veremeyeceğimiz şeyleri.

ERKEK — Evet, evet. Çok iyi. Katılıyorum.

KADIN — Buyrun.

ERKEK — Rica ederim, siz buyrun.

KADIN — Ama sonra ne arsız kız dersiniz bana. Ne çok isteyen, ne az veren!

ERKEK — Rica ederim bayan, rica ederim. Der miyim ben öyle şeyler!

KADIN — Demesenez bile düşünürsünüz ya.

ERKEK — Düşünür müyüm ben öyle şeyler!

KADIN — Hayır, rica ederim, rica ederim, siz başlayın önce.

ERKEK — Peki başlıyayım isterseniz... Ben başlıyayım isterseniz... (Kısa bir sessizlik. Mendilini çıkarıp yüzünün gözünün, ensesinin terini siler.) Çok zor! Ama çok zor!

KADIN — Şimdiden zorlukları bana yüklemeye kalkışmayacaksınız ya.

ERKEK — Elbette, elbette kalkışmayacağım ama.

KADIN — Öyleyse?

ERKEK — Peki bayan, söyleyeyim. *(Kısa bir sessizlik. Gene terini siler.)* Siz başlasanız, olmaz mı?

KADIN — Bakın, böyle yaparsanız... Daha işin başında bütün yükü bana yüklemeye kalkarsanız... Tembelliğin tahtına siz oturursanız...

ERKEK — Ama ben bir şey demiyorum ki. Sadece söze siz başlasanız diyorum... Konuya siz girseniz diyorum...

KADIN — Daha ilk karşılaşmada sözünüzü girmek için bu kadar direnirseniz...

ERKEK — Ama bayan, bu kadar önemli mi benim istediğim? Görüyorsunuz, terliyorum, terlemeseydim...

KADIN — Böyle benlik dâvası güderseniz...

ERKEK — Nasıl gelecek sözünüzün sonu, merak ediyorum.

KADIN — *(Bir çocuk gibi küskün.)* Ben gidiyorum. *(Çıkmaya davranır.)*

ERKEK — Şey... sahiden gidiyor musunuz?

KADIN — Evet... sahiden... *(Çıkmak üzereyken)*

ERKEK — *(Kadına doğru bir iki adım atar. Küçük uyumlu adımlar. Elini havada tutarak)* Durun, durun, durun, bayan!

KADIN — *(Durmuydur.)* Evet, bayım? Söyliyeceğiniz bir şey mi var?

ERKEK — Evet, var. Söyliyeceğim. Terleşem de terleşem de...

KADIN — *(Dönerek)* Dinliyorum.

ERKEK — Sizden isteyeceğim şeylerin birincisini, doğruluk ilkesine göre, açıkça...

KADIN — Dinliyorum.

ERKEK — Benim için bir kadın nedir biliyor musunuz?

KADIN — Bilmek istiyorum.

ERKEK — Benim için bir kadın... benim için bir kadın, evimin eşyamin... çoluğumun çocuğumun... şuyumun buyumun...

KADIN — Susmayın, yoruyorsunuz beni.

ERKEK — Odumun ocağımın... adımın sanırım...

KADIN — Evet? Söyleyin...

ERKEK — *(Bir solukta)* Bakanı ve koruyandır.

KADIN — Nasıl? Anlamadım.

ERKEK — Bakın bayan... sırasıyla başlayalım isterseniz...

KADIN — Evet, evet, sırasıyla...

ERKEK — Evimin, eşyamin dedim, değil mi? Ev eşya dediğiniz, yumuşak bir el, bir kadın eli dolmazsa üstünde, değerini yitirmeden sürer gider mi sanırsınız? Onun eskisini püsküsünü, tozunu toprağını göreceksiniz gene bir kadın gözü değil mi? Herseyim var bayan...

KADIN — Çok mu o kadar?

ERKEK — Çok ya bayan, yaşımın başımın gereği. Çorba takımlarım, tatlı takımlarım, tuzlu takımlarım, yatak odası, yemek odası, oturma odası, banyo odası, hamam takımlarım... Ama hepsi uçup gidiyor elden, bakımsızlık yiyor onları, ilgisizlik yiyor onları.

KADIN — (*Kıkırdıyarak güler.*) Yok mu sizin uşağınız, ahçınız, bahçivanınız... oda hizmetçiniz?

ERKEK — Olmaz olur mu? O kadar değilse de var bir iki adamım.

KADIN — Öyleyse?

ERKEK — Ama aylıklı adam bütün bunlara candan bakar mı sanırsınız? Birimi iki, ikimi üç, üçümü dört, dördümü beş eder mi sanırsınız? Size üzüleceğiniz bir şey söylüyem mi? Daha geçen gün dört çorba kâsesinin, iki yatak çarşafının, bir yastık kılıfının, bir sürahinin, bir tuzluğun, bir hardallığın, bir kürdanlığın, onbir kürdanın, üç sakının, iki askının yerinde yeller estiğini gördüm. Şimdi hiçbiri yok onların. Ne dersiniz bu işe?

KADIN — (*Kıkırdıyarak güler.*) Ne diyeyim istiyorsunuz?

ERKEK — Bütün bu çalıp çırpmalara son verdiğinizizi söyleyin. Evinin işini bir düzene sokacağınızı söyleyin. Adamlarıma göz açtırmayacağınızı söyleyin. (*Coşkusu artarak yalvarır gibi*) Bana böyle bir insan gerek bayan. Siz... siz olmayacak mısınız o? Siz olmak istemez misiniz o?

KADIN — Korunmasını dilediğiniz ne var başka?

ERKEK — Söz verin, bütün eşyamanın güvenliğini sağlıyor musunuz? Şimdi biraz sizin sayılır onlar ne de olsa!

KADIN — Başka?

ERKEK — Bayan! Çocuklar...

KADIN — Demek... biliyorsunuz doğacaklarını?

ERKEK — Evet, biliyorum. Başka türlüünü düşünemiyorum. Bu yeryüzünde bir iz bırakmadan... beni düşünecek, beni konuşacak insanlar bırakmadan...

KADIN — (*Keserek kaygıyla*) Ya beni? Beni düşünmeyecekler, beni konuşmayacaklar mı?

ERKEK — Elbette, elbette. Sizi de.

KADIN — Ne istiyorsunuz çocuklar için?

ERKEK — Bakımlarını ve korunmalarını.

KADIN — Neden?

ERKEK — Zararlı herşeyden. Havadan sudan, tozdan topraktan, yağmurdan güneşten, evden sokaktan, kuduzdan uyuzdan, üşenmekten düşünmekten...

KADIN — Nasıl? Yolu ne bunun?

ERKEK — Eğitim yolu, bayan. Beden eğitimi ve kafa eğitimi.

KADIN — Bugünü bir yana bırakıyor, geleceğin havalarında uçuyorsunuz.

ERKEK — Yanlış anlamayın beni. Bugünü kurtarmak istiyorum. Geleceği sağlayarak bugünü kurtarmak istiyorum. (*Bir susuz. Mendiliyle terini ku-*

rutayarak) Öyle de olsa haksız mıyım? Korkuyorum.

KADIN — Neden?

ERKEK — Duyacakları hevesten, tutacakları yönden, girecekleri işten korkuyorum. Hiçbir iş edinmemelerinden korkuyorum. Düşününün bayan...

KADIN — Evet?

ERKEK — Olmayacak işlere merak sardıklarılarını düşünün. Ağırbaşlı insanlar olacakları yerde, adımı sanımı sürdürececek insanlar olacakları yerde, işimi bıraktığım yerden sürdürececek insanlar olacakları yerde...

KADIN — Eliniz ayağınız boşandı, renginiz uçtu, titriyorsunuz.

ERKEK — Titriyorum, doğru. *(Bir susuş)* Ama bilinir mi? Çocuk dediğiniz kapalı kutu... *(Birden aklına gelmişçesine)* Yazar olacaklarını düşün.

KADIN — *(Bir kahkaha atar.)* Bu muydu korktuğunuz? Ne olurmuş yazar olurlarsa?

ERKEK — *(Soluk soluğa)* Ya beni yazarlarsa?

KADIN — Aman, çok hoş.

ERKEK — Ressam olduklarını düşüntün...

KADIN — Ne olurmuş ressam olurlarsa?

ERKEK — Ya beni çizerlerse?

KADIN — Aman, çok hoş, çok hoş.

ERKEK — Oyuncu olduklarını düşüntün...

KADIN — Ne olurmuş oyuncu olurlarsa?

ERKEK — Ya beni oynarlarsa?

KADIN — Terliyorsunuz...

ERKEK — *(Mendiliyle terini kurular.)* Gene o

başkısıyla) Evet, evet. Hem de olduğumdan başka türlü. Ya da... ya da... Bilmiyorum işte. *(Bir susuş)* Bütün bunların tümüne ne derlerdi...

KADIN — *(Yardım ederek)* Sanatçı.

ERKEK — Evet, evet. Sanatçı. Ben hiç sanatçı görmedim ama, güvenilmeyecek insanlar olduklarını çok duydum. Babalarının diktığı taşın yanına bir taş daha koyacak yerde, babalarının parasıyla hay-lâz bir ömür tükettiklerini... çok duydum.

KADIN — Bunun çaresini de benden mi bekliyorsunuz? Evinizin eşyanızın korunmasıyla birlikte geleceğinizin korunmasını?

ERKEK — Ben de yardım edeceğim boş vaktim olursa.

KADIN — Ama ben...

ERKEK — Evet, bayan?

KADIN — *(Kestirip atar)* Yapamam bunları.

ERKEK — Neden bayan, neden? Neden yapamazsınız?

KADIN — Benim de kendime göre bir yaşayışım, kadınca bir yaşayışım olacak. Vakit bulabilir miyim sanıyorsunuz?

ERKEK — Kadınca yaşayışınız... kadınca işle-rinizden önce mi gelecek?

KADIN — *(Gülümseyerek)* Belki de.

ERKEK — Saçınızın eğitimi... çocuklarınızın eğitimidenden önce mi gelecek?

KADIN — *(Gülümseyerek)* Belki de.

ERKEK — Yüzünüzün gözünüzün eğitimi... eş-yalarımızın eğitimidenden önce mi gelecek?

KADIN — *(Gülümseyerek)* Belki de.

ERKEK — *(Yenilgiye uğramış, üzgün)* Yapacağımı sanıyorum, bayan. Özür dilerim. Ben gidiyorum. *(Arkasındaki kulis yönünden çıkmaya hazırlanır. Çıkarken.)*

KADIN — *(Erkeğe doğru bir iki adım yönelir. Küçük uyumlu adımlar. Elini havada tutarak)* Durun, durun, durun bay!

ERKEK — *(Olduğu yerde durur)* Buyrun, bayan?

KADIN — *(Erkeğe eski yerini göstererek)* Gelin söyle.

ERKEK — *(Yerine döner)* Geldim, bayan.

(Garson hızla, koşar gibi girer. Küçük, renkli bir torba vardır elinde. Masanın birine bırakverir.)

GARSON — Çay geçmiş bayım, özür dilerim bayan. Ama ben başka şeyler getirdim size.

ERKEK — Yaaa! Ne getirdiniz, Bay Garson?

KADIN — Yaaa! Bay Garson, ne getirdiniz?

GARSON — Bilin bakalım, siz bilin bayan?

KADIN — Kahve mi?

GARSON — Hayır, hayır, bayan. Siz söyleyin, siz söyleyin bayım?

ERKEK — Ih... lamur mu?

GARSON — Hayır, hayır, değil...

KADIN — Gazoz mu?

GARSON — Hayır, hayır.

ERKEK — Şurup mu?

GARSON — Hayır, hayır, hayır.

KADIN — Limonata belki de?

GARSON — Hayır.

ERKEK — Nargile olmasın?

GARSON — İnanın değil.

KADIN — Meyva suyu mu?

GARSON — Hayır.

ERKEK — Lokum mu?

GARSON — Yok bayım, yok.

KADIN — Görüyorsunuz, bilemiyoruz işte.

GARSON — Şenlik kâğıtları getirdim. Kırmızı, yeşil, sarı, mavi, mor, turuncu kâğıtlar. Palyaçoların elbiselerinden kesilmiş, çağımızın ressamlarının tablolarından çalınmış renklerin kâğıtları. Kâğıtların renkleri. Fişekler... hava fişekleri, su fişekleri, donanma fişekleri, Japon fenerleri, Çin kuşları. Kayık salıncakları, dönme dolaplar, atlı karıncalar. Tavşanlar... boy boy tavşanlar. Küçük ayılar, ortanca maymunlar.

KADIN — Yazık! Hiçbiri gerekli değil bize artık onların.

ERKEK — *(Şaşırmış)* Ne yapacağız onları?

KADIN — Bilemezsiniz Bay Garson, ne kadar isterdim, ne kadar, ne kadar, ne kadar onların benim olmasını.

ERKEK — Pek te anlamadım bayan... ama herseyi anlamak mı gerek? *(Garson'a)* Bay Garson, siz gene çay getirin bize.

GARSON — Emredersiniz bayım, şimdi, kahve-

mizin bugüne değin demlenen en güzel çayı gelecek size, şimdi. (*Hızla çıkar.*)

KADIN — (*Kısa bir susuştan sonra*) Ben ne istiyorum, biliyor musunuz?

ERKEK — (*Bir dalgınlıktan uyanır gibi*) Hayır, bayan.

KADIN — Bilmek te istemez misiniz?

ERKEK — İstemez olur muyum?

KADIN — (*Gülümsiyerek*) Güzel bir ev!

ERKEK — (*Şaşkın*) Anlamadım?

KADIN — Güzel bir ev, dedim.

ERKEK — Var, bayan! Söylemedim mi size?

Bay Garson da söylemedi mi size? (*Kendi kendine*) İşte bu kadar olur elin adamıyla iş görmek. (*Kadın'a*) Güzel bir evim var! Hiçbir şeyim olmasa da bu dünyada, gene de yaşamamı doldurmasıyla övünebileceğim kadar güzel bir evim var.

KADIN — Olabilir.

ERKEK — Olabilir değil, var bayan.

KADIN — Öyle değil. Benim seçeceğim yerde, benim seçeceğim biçimde bir ev.

ERKEK — (*Bir darbe yemişçesine*) Nasıl? Bir başka ev mi demek istiyorsunuz?

KADIN — Evet.

ERKEK — Ama bayan...

KADIN — Sonra, güzel eşyalar.

ERKEK — Var, bayan. Söylüyorsunuz ya size. Çok severim eşyayı. Yaşamamın amacıdır onlar, yaşamamın anlamıdır onlar. Çok sevdiğim eşyalarım var.

KADIN — Benim seçeceğim başka güzel eşyalar.

ERKEK — Öyle diyorsunuz ama bayan... öyle diyorsunuz ama... Daha görmeden, daha bilmeden...

KADIN — Sonra... güzel çocuklar.

ERKEK — Söylüyorsunuz ya bayan, çocuksuz yaşamayı anlamam, çocuksuz yapamam diyorum ya! Başka ne diyorum?

KADIN — Evet ama, öyle değil.

ERKEK — Eeee?

KADIN — Sizin işinizi yürütmekten önce şu yer yüzünü tanıyıp sevmesini bilen çocuklar. Yaşamaktan tad almasını bilen çocuklar.

ERKEK — Yoksa... yoksa... babalarının paralarına güvenerek yaşamayı bir sorumsuzluk diye anlayan...

KADIN — Sorumluluk evin erkeğinin altın bileziği mi sadece?

ERKEK — Yoksa... yoksa... Hayır, hayır bayan, böyle düşünemezsiniz. Düşünemezsiniz böyle.

KADIN — Neden o kadar telaşlandınız? (*Bir susuş*) Ama hepsi güzel olacak. Hepsi daha güzel olacak.

ERKEK — Bayan, şimdi de güzel onlar. Görmediniz ki. Bilmiyorsunuz ki.

KADIN — Ama ben... benimle başlasın istiyorum sizin yaşamanızda güzellik!

ERKEK — Pek te anlamadım. Ama herşeyi anlamak mı gerek? Bayan... şey...

KADIN — Söyleyin... Niye sustunuz?

ERKEK — Şimdi durup dururken...

KADIN — Evet?

ERKEK — İstedığınız gibi sizin, bütün bunları elden çıkarmak... yerine yenilerini koymak... kafamdaki çocukları da elden çıkarmak... yerine yenilerini koymak... kolay olmayacak... Belki de...

ERKEK — Üzülüyorum, üzülüyorum ama, söylemek zorundayım. Yerine getiremeyeceğim istediklerinizi.

KADIN — Öyleyse... ben de gidiyorum. (Arkasındaki koltuğa doğru çıkmaya yönelir.)

ERKEK — (Kadına doğru bir iki adım atar. Küçük, uyumlu adımlar. Elini havada tutarak) Durun, durun, durun bayan!

KADIN — (Olduğu yerde durarak) Ne var? Bir şey mi söyleyeceksiniz?

ERKEK — Hemen gitmeyin.

KADIN — (Yarı dönerek) Ne umuyorsunuz? Anlaşamadığımız açıkça görülüyor mu?

ERKEK — Açıkça görülse de... gitmeyin.

KADIN — Ne bekliyorsunuz, anlamıyorum? (Erkeğe doğru dönmüştür artık.)

ERKEK — Gene de konuşabileceğimiz şeyler yok mu?

KADIN — Var mı?

ERKEK — Bir erkeğin kadınsız yaşamasının çorak bir ülkeye benzediğini biliyor musunuz?

KADIN — Siz biliyor musunuz?

ERKEK — Bayan, neden anlamıyorsunuz? Şunu demek istiyorum. İsim, göklük masa başında yürümez benim. Kokteyllerde, yemeklerde kurarım ağı, avlarım avımı. (Küçük kahkahalarla güler.) Eh, topluluk yaşayıyorsa kadınsız olmaz. Anlıyorsunuz ya, kadınla gidince insan daha bir saygı görür, güven görür. Bugün de, şimdi bir öğle yemeğinde bulunmam gerekiyor. Anlaşabilseydik diye düşünmüştüm... birlikte giderdik.

KADIN — (Kendi kendine, düş içinde) Kokteyller... yemek çağrıları... bayılırım.

ERKEK — Bir şey mi dediniz bayan?

KADIN — Nerden biliyorsunuz toplum yaşayışını sevdiğimi dedim. Hiç sevmem. Hem, ne sanıyorsunuz siz kuzum?. Doğrusu çok, çok, çok ağrıma gitti.

ERKEK — Ne bayan?

KADIN — Beni böyle kişiliğinizin bir tamamlayıcısı gibi görmeniz...

ERKEK — Bunu da nerden çıkardınız bayan?

KADIN — Belki de işinizin bir tamamlayıcısı gibi görmeniz...

ERKEK — Nasıl da böyle düşünebiliyorsunuz?

KADIN — Öyle, öyle. Bir süs gibi, bir eşya gibi, bir süslü eşya gibi, bir eşyalı süs gibi... Hayır, hayır, yapamayacağım.

ERKEK — Beni bütün toplantılarımda, toplum yaşayışımında yalnız mı bırakacaksınız?

KADIN — Siz gidin nereye isterseniz, karışmam

size. Ben sinemaya giderim, kitap okurum yatağım-
da. Ama çok ta geç kalmayın, olmaz mı?

ERKEK — Sızsiz gitmeyi düşünmem. Herkes
ne der o vakit benim için? Ama zorlarsanız ne yap-
yım? O vakit te gecikmeme karışmayın, rica ederim.
İki ayağımı bir pabuca sokmayın.

KADIN — O vakit de... ağlamış gözlerle bulur-
sunuz beni yatağımda.

ERKEK — İşime yardım etmiyorsanız engel de
olmayın.

KADIN — O vakit te... patlamış gözlerle bulur-
sunuz beni yatağımda.

ERKEK — Yapamayacağım bayan, yapamaya-
cağım.

KADIN — Siz bilirsiniz onu.

ERKEK — *(Arkasındaki kulise doğru yönele-*
rek) Çok özür dilerim, gidiyorum ben, gidiyorum.

KADIN — *(Erkeğe doğru bir iki adım atar. Kü-*
çük, uyumlu adımlar. Elini uzatır) Durun, durun, du-
run, durun bay!

ERKEK — Durdum, bayan.

KADIN — *(Erkeğe eski yerini göstererek)* Şöy-
le gelin, söyle gelin.

ERKEK — *(Eski yerine gelir)* Geldim bayan.

KADIN — Sizden, daha çok istediğim şeyler var
benim.

ERKEK — Ağır şeyler mi? Çok mu?

KADIN — İnsanına göre değişir. Nasıl karşıla-
yacağınızı bilmiyorum. Bana duyduğunuz ilgiye bağ-
lı. Bundan sonra duyacağımız ilgiye bağlı.

ERKEK — Bayan... size sonsuz bir ilgi duydu-
ğumu göstermiyor mu her halim!

KADIN — Anlaşabilmemiz için şimdi söyliye-
ceklerime de kesin bir evet demeniz gerekiyor.

ERKEK — Neymiş bayan, neymiş?

KADIN — Aileme sonsuz saygı!

ERKEK — Bu da söz konusu olur muymuş ba-
yan, şaşırtıyorsunuz beni. Şimdiden ailenizin birey-
lerin tümüne karşı duyduğum sonsuz bir saygının
yükü altında duyuyorum kendimi.

KADIN — Ah, çok teşekkür ederim. Çok teşek-
kür ederim. Umarım ki onlardan ayrı oturacağımı
düşünmezsiniz.

ERKEK — Onlar mı? Kimler onlar?

KADIN — Babamla annemi saymamı istemezsi-
niz. Ağrınıza gider biliyorum.

ERKEK — Tabii, tabii.

KADIN — Kardeşlerime de bir diyeceğiniz ol-
maz sanıyorum.

ERKEK — Kardeşleriniz mi? Kaç tane?

KADIN — İki kayınbiraderiniz, iki de baldızı-
nız olacak.

ERKEK — Yaaa!

KADIN — Babamın babasıyla annemin annesi
yatalak... ama yaşıyor.

ERKEK — Sahi mi?

KADIN — Annemin annesinin babası da yata-
lak... ama yaşıyor.

ERKEK — Başka.

KADIN — Babamın babasının annesi de yatalak... ama yaşıyor.

ERKEK — Başka, bayan?

KADIN — Dayım var, benden bir yaş küçük. Kuruntulu, evden hiç çıkmaz.

ERKEK — ... Ama yaşıyor. Başka?

KADIN — Bu kadarız.

ERKEK — Şimdi siz... Anlıyamıyorum... Şimdi siz... (Birdenbire) Umarım ki bayan bu kadar kalabalık bir aile, hep birlikte oturacağımızı düşünmüyorsunuz.

KADIN — Tabii düşünüyorum. Hangisinde ayırabilirsiniz beni?

ERKEK — Ama nasıl olur bayan, nasıl olur? Bu kadar kalabalık? Bu kadar değişik bir kalabalık?

KADIN — Hiçbirinden ayrılamam. Babamdan, annemden... olmaz. Kardeşlerimden, kızkardeşlerimden hiç olmaz. Yatalak büyükbabamla yatalak büyük annemi nereye bırakabilirim? Düşünler evine mi, sokaklara mı, çöplüklere mi? Dayımı... durmadan aksıran, öksüren, tüküren, sümküren, tıksıran, sabahlardan akşamlara akşamlardan sabahlara değin alt dudakını, üst dudakını, sonra gene alt dudakını, gene üst dudakını yalıyan, hindiler gibi düşünen, tavuklar gibi eşinen, bitliler gibi kaşınan peltek dayımı... kimlere bırakabilirim? Köpeklere mi, kurtlara mı, çakallara mı?

ERKEK — Ama bayan, yaşamamızın bir cehennem olacağını düşünün.

KADIN — Onlarsız yaşamak cehennemdir asıl.

ERKEK — Annenizle babanızı anlıyorum. Ama öbürleri? Evet desem, diyemem ya, kendimi küçük bir hastahane açmış sayacağım.

KADIN — Ama ben başka türlü yapamayacağım.

ERKEK — Ben de yapamayacağım. (Yüreği yanmışçasına) Olacak şey değil! Olacak şey değil! KADIN — Öyleyse... ben gidiyorum. (Arkasındaki kulise doğru yönelir.)

ERKEK — (Kadın'a doğru bir iki adım atar. Küçük, uyumlu adımlar. Elini havada tutarak) Durun, durun, durun, durun bayan!

KADIN — (Döner, canlı) Gene ne söyleyeceksiniz?

ERKEK — Bayan! (Bir susuş) Söylemeyeceğim... soracağım...

KADIN — (Meydan okurcasına) Sorun!

ERKEK — Daha sizi ilk gördüğüm dakikadan beri aklımdan geçen bir soruyu... şey... nasıl sorarsam? Benim için çok önemli bir soruyu... (Kendi kendine) Bay Garson da yok ki burada yardım etsin. Şey, bayan... şey... (Birden) Anladınız, değil mi?

KADIN — Hayır.

ERKEK — Haksınız. Nerden anlayacaksınız? Ama inanın aykırı bir soru değil bu. Kim olsa sorar. Dayanamaz.

KADIN — Sorun.

ERKEK — Bana kızmayacaksınız ya. Kızarsanız da bağışlayacaksınız ya.

KADIN — Evet, evet.

ERKEK — Bakın bayan, sormak istediğim ne biliyor musunuz? Şey... Şimdiye değin... şimdiye değin bir erkek arkadaşınız, bir sevgiliniz oldu mu? Sevdiğiniz bir kişi... sizi seven bir kişi...

KADIN — *(Gereksiz bir soru bulmuştur bunu)* Evet. *(Bir susuş)* Neden şaştınız?

ERKEK — Şaşmadım. Ağrıma gitti.

KADIN — Neden?

ERKEK — Bakın bayan, ben bilmek isterim. Yaşayışımızı birleştirmeyi düşündüğümüze göre, gizli bir şey kalmasın isterim. Bana anlatın. Kimdi? Nasıl...dı?

KADIN — O kadar mı merak ediyorsunuz?

ERKEK — Evet, evet. Çok.

KADIN — Bir çocukluk... aşkıydı. *(Garson girer. Elinde iki metreye yakın yükseklikte bir ayaklı merdiven vardır. Sahnenin bir ucuna bırakır.)*

GARSON — Ocağ geçmiş bayım, özür dilerim, çayı demliyemedim. Özür dilerim bayan, ama bir merdiven getirdim onun yerine.

ERKEK — Merdiven mi? Ne yapacağız onu? *(Garson, birden kadının yanına gider, dikkatle yüzünü inceler.)*

GARSON — Bayan, ağlıyor musunuz?

KADIN — *(Ağlamasıyla gülmeleri birbirine karışmıştır.)* Hayır, gülüyorum.

ERKEK — Ne oluyor, anlıyamıyorum.

GARSON — Anlayacaksınız bayım, şimdi anlayacaksınız. *(Sahnenin önüne gelir. Seyircilere)*. Bayanlar, baylar! Araya girdiğim için sizden de özür dilerim. Ama ben araya girmeseydim, bir dakika, bilemediniz iki dakika sonra bayan beni çağıracaktı. Oyunun en duygusal yerindeyiz şimdi. Belki de biricik duygusal yerinde.

ERKEK — *(Olduğu yerden)* Ne oluyor Bay Garson, anlıyamıyorum, ne oluyor?

GARSON — *(Erkeğe)* Anlıyacaksınız bayım, şimdi anlayacaksınız. *(Seyircilere)* Görüyorsunuz ya, bayan yeni bir yaşamın kapısından adımını atmaya başladığı şu sırada kendini birden çok eskilerde buluverdi. Çocukluğunun yeni yeni bittiği, genç kızlığının yeni yeni başladığı günlerde. Gözlerinin çukurunda beliren iki damla yaş bunun için. Ağlarken güllüyor demesi bunun için. Şimdi gülseydi, belki de ağlıyor demesi böyle bir şey geçmedi. Sizin bayan, başınızdan böyle bir şey geçmedi mi? *(Bir susuş)* Geçti mi? Neden şaşırıyorsunuz öyleyse? *(Seyircilerden bir başkasına)* Ya siz bayım, böyle bir durumda istemez miydiniz bir iki damla da olsa gözyaşı dökülsün sizin için? *(Başını çevirip Kadın'a bakar)* Şimdi, çok kısa bir süre için de olsa bir genç kızlık aşkını düşüncesinde yaşayacak. Bir genç kızlık, belki de bir çocukluk aşkında bir daha dönmeyeceği bir çevreyi, bir çevrenin insanlarını. Ne mi düşünüyor? Okulunu, evini, okuluyla evini birbirine bağlayan kışın koyu külrengi, ilkyazda beyaz çiçekler açmış, güze doğruysa kavun turuncusu sokakları.

Belki de sıcak bir geceyi düşünüyor. (*Birden Kadın'a yönelir*) Ne düşünüyorsunuz, bayan?

ERKEK — (*Bu konuşma sırasında iskemlenin birine oturmuş, ayağının birini titretmiştir. Gene olduğu yerden*) Anlayamıyorum Bay Garson, ne oluyor?

GARSON — Şimdi bayım, şimdi. (*Kadın'a*) Ne düşünüyorsunuz, bayan?

KADIN — Bay Garson, yardım eder misiniz bana?

GARSON — Buyrun, bayan.

KADIN — Şimdi gerilerde kalmış birkaç dakikayı bir kez daha yaşamam için bana yardım edermisiniz? Birkaç dakika için o olur musunuz?

GARSON — Elbette bayan, elbette. (*Sahnenin önüne gelir. Seyircilere*) Söylememiş miydiniz size? Araya girmeseydim o beni çağıracaktı dememiş miydiniz? Şimdi oyun içinde kısacık bir oyun göreceksiniz. Adı... Bayanın ilk aşkı. Belki de son. (*Erkeğin önüne gider*) Bayım, sorunuzun en kesin, en canlı karşılığını alacaksınız şimdi.

ERKEK — Hangi sorunun, Bay Garson?

GARSON — Sevdiğinin bir kişi... sizi seven bir kişi var mıydı sormuştunuz ya.

ERKEK — Sahi mi, Bay Garson?

GARSON — Evet, evet, şimdi.

ERKEK — Çok iyi. Öyleyse çok iyi.

GARSON — Oturun yerinizde. Hiç kimildama-

ERKEK — Merak etmeyin, Bay Garson, hiç sesi-
simi çıkarmamı.

KADIN — Bay Garson?

GARSON — Buyrun, bayan.

KADIN — O olacak mısınız? O Mayıs akşamları, sınavlarıma çalışırken evimizin önünden geçen aklımın takıldığı çocuk! Ben de o yaşımın kızı olacak mıyım?

GARSON — Elbette, elbette bayan.

KADIN — Evimizin penceresinden gözlerdim ben onu. İyi ama, evimiz nerde?

GARSON — Var, bayan. (*Ayaklı merdiveni bıraktığı yerden alarak sahnenin sağ yanına, öne doğru bir yere yerleştirir.*) Eviniz işte! Çıkıp üstüne oturacaksınız. Kılığınız da o yaşınızın kılığı olmalı! Kısa çoraplarınızla ve önlüğünüzle!

KADIN — Evet, evet, o yaşımın kılığı. (*Şapkasını, tuvaletini çıkarır. Diplerinin hemen altına kadar çekilmiş kısa çoraplar vardır ayağında, üstünde de siyah ya da lacivert önlük. Saçları ya çok kısa kesilmiştir, ya da iki kısa örgü vardır.*) Nasılım, Bay Garson? O günlerdeki gibi değil miyim?

GARSON — Tıpkı... tıpkı, bayan... (*Garson pal-yaço kılığındaysa hemen elbiselerini çıkaracaktır. Siyah pantolon, beyaz gömlekle kalacaktır. Siyah ceket, siyah pantolonla oynuyorsa, ceketini çıkarmakla yetinecektir. Merdiveni göstererek*) Buyurmaz mısınız onbeş yaşınızın evine?

KADIN — (*Merdivenin üstüne oturur. Çenesine*

elini dayar. Belirli bir yere bakar.) Bu akşam geçmeyecek mi?

GARSON — *(Kulise doğru bağırır.)* Işıklı! Akşam ışığı! *(Sahneye gece ışığı verilir. Garson, sahnenin bir ucuna gider, durur.)*

KADIN — Bu akşam geçmeyecek mi?

GARSON — *(Merdivene doğru bir iki adım atarak, çekingen)* Yok işte, yok. Penceresi karanlık.

KADIN — Dün akşam bu saatte çoktan geçmişti.

GARSON — Dün akşam penceresinde bu saatte ışık yanıyordu.

KADIN — Of, ağlamak istiyorum.

GARSON — Arkadaki odada dersine mi çalışıyor acaba? Belki de uyumuştur.

KADIN — Bu kadar da gecikmek olur mu?

GARSON — Okumaktan beyni sulanacak! Öğretmenlerinin gözüne girip gözünü çıkaracak! Hasta!

KADIN — Eşek! Eşek! Ne olacak, eşek!

GARSON — *(İki elini pantolonunun cebine sokar, ışık çalarak evlerinin önünden geçmiş gibi yandı, söndü.)* Yok işte. *(Dikkatle bakar. Sevindir.)* Işıklı! Işıklı!

KADIN — *(Duyulmamasına dikkat ederek seslenir.)* Sevgilim!

GARSON — Bir saattir neredesin?

KADIN — Buradayım ben. Bir saattir sen neredesin?

GARSON — Atma şimdi! Bir saattir köşedeyim.

KADIN — *(Kısmış görünür)* Ben de pencerede-yim!

GARSON — Bırak şimdi onu sen. Bugün nerdeydin?

KADIN — Ssssüt! *(Arkasına bakar. Yavaşça)* Babam! *(Garson, hemen uzaklaşarak sahnenin bir köşesine büzülür. Çok kısa bir sessizlik)* Sevgilim! Gelebilirsin. Gölgeymiş gördüğüm.

GARSON — *(Merdivenin yakınına gelir.)* Sen şimdi onu bırak. Bugün nerdeydin?

KADIN — Bugün?.. Bugün... bugün... bugün... okuldan çıkar çıkmaz Şen pastaevine gittik. Oradan da Bilim kitabevine uğradım. O üç ciltlik resimli hayvanlar ve bitkiler ansiklopedisi vardı ya, onu aldım.

GARSON — Yanındakiler...

KADIN — *(Keserek)* Çocukluk istemez! Kız arkadaşlarımdı.

GARSON — Doğru söylüyorsun ya?

KADIN — Çocukluk istemez! Doğru söylüyorum. *(Kısa bir sessizlik.)*

GARSON — Sınavlara hazır mısın?

KADIN — Nerdee! Tarihi bir kez geçtim, daha iki geçmek ister. Matematikte daha bakmadığım üç türden problem var. Bir fizikten iyiyim. Kimya yarıda. Bak, coğrafya bitti.

GARSON — İnek!

KADIN — Sensin! Sensin! Sensin!

GARSON — Gören söylesin, sen misin, ben mi?
Ben daha... Ohooo...

KADIN — Öyle ama, sen bir kafayı vurdun mu.
GARSON — Matrak... istemez!

KADIN — *(Kısa bir susuştan sonra)* Sevgilim!
GARSON — Yavaş! Baban duyacak!

KADIN — Bu gece hava ne güzel.
GARSON — *(Gökyüzüne bakarak)* Yıldızlar...

ne sıcak...
KADIN — Beni bir yere götürsene.
GARSON — Haydi, atla hemen. Nereye istersen!

KADIN — Ama bir daha da bu eve hiç getirme.
Biliyor musun, ben bu evden bıktım. Annemden, babamdan, kardeşlerimden, büyük annelerimden, büyük babalarımından bıktım.

GARSON — Ya sahane dayımdan?
KADIN — Ah şekerim! *(Bir susuş)* Ondan da bıktım.

GARSON — Bu gece gene uyuyamayacağım.
KADIN — Ben de.

GARSON — Ne yapmalı uyumak için?
KADIN — Uyumamak için seni düşüneneğim.

GARSON — Ben de.
KADIN — Kopyacı! Kopyacı! Kopyacı! *(Birden arkasına bakar.)* Sssst! Babam! *(Garson hemen gelene sahnenin bir köşesine kaçar. Çok kısa bir sessizlikten sonra)* Gelebilirsin! Kediymiş!

GARSON — *(Merdivenin yanına koşarak gelir)* Ama sen çok oluyorsun artık.

KADIN — Ben seni çok seviyorum artık.

GARSON — Sevgilim, biz hiç ayrılmayacağız değil mi? Ölünceye değin hiç ayrılmayacağız, değil mi?

KADIN — Öldükten sonra da sevgilim, öldükten sonra da.

GARSON — Yarın parka gidelim mi? Büyük havuzun arkasındaki çınarlı köşkümüze. Sandviçleri ben alacağım, sen çikolata getir. Hayvanlar ve bitkiler ansiklopedini de getir. Ben okulu şimdiden as...tim.

KADIN — Çikolata gelecek. Hayvanlar ve bitkiler ansiklopedisi gelmeyecek. Benimle ilgilenmek-tense kitap okumana izin vermiyorum. Ben de okulu şimdiden as...tim.

GARSON — İyi geceler sevgilim, iyi geceler.

KADIN — Nereye?

GARSON — Şöyle geceye doğru gidiyorum.

KADIN — Bensiz mi?

GARSON — Seninle.

KADIN — Yaşa! Yaşa! Yaşa! *(Garson uzaklaşmak üzere adım atmışken)* Dur, daha gitme! Konuşacaklarımızın onda birini, yüzde birini, binde birini daha konuşmadık.

GARSON — Sevgilim! Sevgilim! Ellinci yıldönümümüzde de öyle diyeceğiz. Konuşacaklarımızın onda birini, yüzde birini, binde birini daha konuşmadık.

KADIN — Söz ver! Söz ver!

GARSON — Neye?

KADIN — Bil bakalım neye? Düşünde beni göreceğine.

GARSON — Sen de düşüme gireceğine söz ver.

KADIN — Söz.

GARSON — Söz.

KADIN — Dur, gitme daha. Söyle bakalım şimdi, bugün Şen pastaevinin önünden geçtin mi? Yanında kim vardı? Çabuk, düşünmeden söyle, çabuk!

GARSON — Kaçta?

KADIN — Dört buçukta. (Birden) Babam geliyor sevgilim, babam! (Başını dizlerine doğru kapar, öyle kalır.)

GARSON — Bu kez doğru. Işık yandı. Hay Allah! (Hafifçe ıslık çalarak uzaklaşır. Birden değişir, eski davranışını takınır. Sahnenin önüne gelerek seyircilere seslenir. Kadın da bu arada sahnenin bir köşesinde tuvaletini, şapkasını giyecektir.) İşte sevgili seyirciler, Bayan'ın ilk aşkının öyküsü. Belki de sunuz? Söyliyeyim, okul asmalar birbirini kovalayınca herşey olduğu gibi babasına iletili. Babası görsün bularak konuştu. Oğlunun geleceğinin sallantıda olduğuna, bu gidişle öğrenimini tamamlayamayacağına inandırdı adamecağını. O da çocuğu amcasının yanına, bir başka kente gönderdi. Her zaman görülen olaylardan biri! (Sahnenin gerisine gider. Kulise doğru seslenir.) Işıkcı! Gündüz ışığı! (Sahne aydınlanır. Erkeğin önüne gelerek) İşte bayım, sorunuzun karşılığı! Bu kadar ya da daha bunun gibi şeyler.

ERKEK — (Bilkin) Bay Garson, merdiveni alın, çay getirin bize. Ben merdiveni istememiştim ki sizden.

GARSON — Emredersiniz bayım, şimdi bayım. Merdiveni gidecek, çay gelecek. Kahvemizin bugüne değin en güzel demlenen çayı gelecek size şimdi. (Merdiveni, palyaço elbisesiyle oynuyorsa elbisesini ya da sadece ceketini alıp çıkar.)

ERKEK — (Kısa bir sessizlikten sonra) Bayan. bir şey sormak istiyorum.

KADIN — Sorun.

ERKEK — Kimdi o?

KADIN — Bir çocukluk... aşkıydı.

ERKEK — Anlıyorum. Demek istiyorsunuz ki... çocukluktu.

KADIN — (Gülerek) Olabilir öyle de. (Bir susuş) Sizin yaşamanızda böyle bir şey olmadı mı? Yok mu bunun bir benzeri?

ERKEK — Ben çocukluk eder miyim bayan? (Kadın güler. Bir susuş.) Ama şimdi, hepsi geçip gitti, çocukluk çocuklukta kaldı, değil mi?

KADIN — (Öyle olmasını istiyerek, umutla) Evet.

ERKEK — Bayan, bu yaşta, daha sonra orta yaşta, daha daha sonra yaşlılıkta çocukluk çekilir şey değildir. Bunu sizin de bildiğinizi umuyorum. (Kendi kendine). Bay Garson duysaydı bu lâfımı, beğenirdi!

KADIN — (*Hüzünle*) Çocukluk, çocuklukta kaldı.

ERKEK — (*Coşkuyla*) İşte tam size yakışır bir düşünce! İşte tam size yakışır bir... Deyim bulamıyorum, o kadar beğendim, o kadar beğendim... O kadar olur. (*Çok kısa bir susuş. Birden, bir çıkışla*) Şimdi biz ne yapacağız? Ne düşünüyorsunuz?

KADIN — Ne gibi?

ERKEK — (*Küçük kahkahalarıyla güler.*) Canım, anlıyorsunuz ya. Şey... demek istiyorum. Bay Arabulan başarılı bir iş yaptı mı demek istiyorum?

KADIN — Size göre?

ERKEK — Siz de herşeyi bana bırakıyorsunuz?

KADIN — Siz de bana.

ERKEK — Bayan, isim var diyorum. Konumuza sürüncemede bırakmadan bitirelim diyorum. Sizse...

KADIN — (*Sitemle*) Bense ne yapıyorum?

ERKEK — Bugün çok önemli bir öğle yemeğininde bulunmam gerektiğini söylememiş miydiniz size?

KADIN — Buyrun, gidin.

ERKEK — Sahi mi söylüyorsunuz?

KADIN — Evet.

ERKEK — Siz?

KADIN — Ben de burada otururum. Belki de... giderim.

ERKEK — Nasıl olur bayan, nasıl olur? Böyle hiç bir sonuç almadan... İyi ya da kötü... Şöyle ya da böyle...

KADIN — Neden öyle diyorsunuz? Gördünüz işte, hiç bir konuda anlayamadık.

ERKEK — Orası öyle! Hiç bir konuda anlayamadık.

KADIN — Hangimiz hangimizin dediğine biraz olsun uyduk?

ERKEK — Hiçbirimiz. Ama gene de konuşmamız bitmesin istedik.

KADIN — Hep öyle olur.

ERKEK — Anlaşamadık, anlayamadık ama, Tanrı inandırсын suç bende değildi.

KADIN — (*Çok acele*) Bende de değildi.

ERKEK — Ben yatımına konuştum, çünkü anlaşmak için beni zorlayan nedenlerim vardı. Bay Garson'a da söylemişim.

KADIN — Ben de yatımına konuştum, çünkü anlaşmak için beni zorlayan nedenlerim vardı. Bay Garson'a da söylemişim.

ERKEK — Öyleyse bilmiyorum.

KADIN — Bilmiyorum öyleyse.

ERKEK — Şey... Ne yapacağız şimdi?

KADIN — (*Sinirli*) Bana sormayın, bilmiyorum. (*Sahneyi boydan boya adımlar*) Hiç bir şey bilmiyorum. Hiç bir şey bilmiyorum. Hiç bir şey bilmiyorum.

ERKEK — (*Kadın durduktan sonra o da sahneyi adımlar.*) Evet. Çünkü ben çok şey biliyorum. Ben çok şey biliyorum.

KADIN — Yemek saatiniz geliyor.

ERKEK — Gelmiyor, geçiyor.

KADIN — Maşallah! Bunu da duyacaktık.

ERKEK — Öyle diyorsunuz ama bayan...

KADIN — Ne diyorum? Bir şey demiyorum!

ERKEK — Çünkü ben tek başıma konuşuyorum?

KADIN — Evet! Öyle! Tek başınıza konuşuyorsunuz!

ERKEK — Siz burada yok musunuz bayan?

KADIN — Evet! Yokum!

ERKEK — Peki, yoksanız...

KADIN — Ne yapacaksınız? Yokum! Yokum! Yokum! (Garson hızla girer.)

ERKEK — Ben de yokum! Ben de yokum! Ben de yokum! (Sesinin tonunu gittikçe yükselterek) Yok!! Yok! Yok!

KADIN — Yoksanız? (Onun da ses tonu gittikçe yükselecektir.) Yok!

GARSON — Ocak... ne geçmesi, sönmüş bayım. Özür dilerim, gaydan umut yok. (Bir susuş. Kadın'la Erkek ters ters Garson'a bakarlar.) Ama onun yerine ben size...

ERKEK — Ne getirdiniz gene Bay Garson?

GARSON — Mutsuz bir gelecek... Özür dilerim, özür dilerim. Dilim sürçtü, sürçtü dilim... Mutlu bir gelecek getirdim.

ERKEK — Yaa!

KADIN — Eğlenmeyin artık bizimle, Bay Garson? Anlaşamadık.

GARSON — (Kadın'a yönelir) Anlaşamadınız mı?

KADIN — Hiç bir konuda anlaşamadık.

GARSON — Konuşulması gereken şeyleri konuştunuz mu?

KADIN — Evet. Hem de uzun uzun.

GARSON — Gene de hiçbir konuda anlaşamadınız, öyle mi?

KADIN — Evet.

GARSON — Bayı isteklerinizin egemenliği altına alamadınız, öyle mi?

KADIN — (Ağzından kaçırır) Ne yazık!

GARSON — Bayan, siz tartışma sever misiniz?

KADIN — Bayılırim.

GARSON — Tamam! Anlaşıldı, evleniyorsunuz. Kalıbımı basarım, evleniyorsunuz.

KADIN — Nerden çıkardınız bunu şimdi?

GARSON — Düşünün bayan... Şu yarım saatin içinde birkaç konuda anlaşmak istediniz, anlaşamadınız. Bu ne demek biliyor musunuz? Bütün bir ömür sonsuz tartışmaların kapısı size açık demek. Bütün bir ömür sürecek tartışmanın tadından kendinizi yoksun bırakmak ister misiniz? Üstelik sonunda... ama belki en sonunda, yenilgiye uğrayacak olanın da siz olmayacağınızı biliyorsunuz.

KADIN — Evet ama, Bay Garson, onu pek sevdiğimi de söyleyemem.

GARSON — Çaba göstermeyi... çaba göstererek bir şeyi yenmeyi sever misiniz?

KADIN — Evet, bayılırim.

GARSON — Düşünün bayan, düşünün... şimdi onu sevseydiniz ömrünüz boyunca çaba göstermek için hiçbir konunuz olmayacaktı. Ama şimdi öyle

mi? Bütün bir ömür onu sevmek için çaba gösterecek... belki de sonunda kendinizi yeneceksiniz. Bu taddan kendinizi yoksun bırakmak ister misiniz?

KADIN — Ne diyeyim, bilmiyorum ki? Kafamı allak bullak ettiniz...

GARSON — Sonra, bir şey daha sorayım size. Bugün buraya geleceğinizi arkadaşlarınız biliyorlar mıydı?

KADIN — Biliyorlardı.

GARSON — Bilmiyeni var mıydı? Bu kentte olmayanlar sayılmaz. Doğru söyleyin ama, doğru söyleyin.

KADIN — Yoktu.

GARSON — Şimdi onların hepsi sizi düşünüyor, bayan! Altıncı duygularının, yedinci güçlerinin, sekizinci elektromanyetik gözlemlerinin televizyonunda sizi izliyorlar. Yarışta bir at gibisiniz şimdi, yarışta bir at tıpkı. Başarısızlığınızı görürler, duyunsunlar ister misiniz?

KADIN — Bay Garson...

GARSON — Hayır, hayır... söylemeyin bir şey... düşünün... Ben şimdi geliyorum. (*Erkeğin yanına koşarak gider.*) Bayım!

ERKEK — Anlaşamadık, bay Garson.

GARSON — Anlaşamamak ne demek, bayım?

ERKEK — Anlaşamamak demek.

GARSON — Şimdi anlaşamadık demek istiyorsunuz, değil mi?

ERKEK — Evet, yarım saattir konuşuyoruz, çok zorlu.

GARSON — Peki, söyleyin bana bayım, yarım saatte anlayamamak, anlaşma umudunu tüm kaldırır mı ortadan? Bu yarım saatlik süreyi uzatacak, bütün bir ömre yatacaksınız. Umut kesilmez!

ERKEK — Anlamıyorum?

GARSON — Çok açık. Anlaştığınız için evleneceksiniz. Anlaşmak için evleneceksiniz.

ERKEK — Yaaa! Bakın, bu da bir düşünce!

GARSON — Bir düşüncedir, bayım.

ERKEK — Ama Bay Garson...

GARSON — Evet, bayım?

ERKEK — Ben onu pek te sevmedim. Aşkın titremesini duymadım yüreğimde.

GARSON — Belki duydunuz da tanımadınız... Ne biliyorsunuz? Hem sonra... şahiden duymadınızsa hemen evlenmeniz gerekiyor.

ERKEK — Yaa! Neden?

GARSON — Şunun için, bayım. Ne olur ne olmaz, hiç belli olmaz, bakarsınız yüreğinizde aşkın titremesini duyduğunuz bir kadınla evlenivermişsiniz... Siz rahatınızı sevmez misiniz bayım... sağlığını sevmez misiniz bayım... işinizi sevmez misiniz bayım?... Yapmayın bayım... Bayanla evlenmeniz bütün bu durumlardan koruyacak sizi.

ERKEK — (*Kaygıyla*) Korunmam gerek... Yemeğe de bekliyorlar...

GARSON — Düşünün, karar vermiş insanların rahatlığıyla yiyeceğiniz bir öğle yemeği. Belki de birlikte gideceksiniz.

ERKEK — Evet, bekliyorlar. Biliyor musunuz,

belki de şimdi beni orada, karımla birlikte, bekliyorlar. Uç ortaklığın da yönetim kurulu üyeleri, başkanları, yazmanları, saymanları, ortakları, ortaklarının ortakları, yer altı yer üstü, su altı su üstü uzmanları... karıları, kızları kızkardeşleri, analar, oğulları.

GARSON — (*Saatine bakarak*) Evet bayım, ne iyi biliyorsunuz, şimdi sizi bekliyorlar. Şimdi sizi konuşuyorlar. Sizin başarılarınızı... bayanın enini boyunu, gözünü kaşını, pudrasını boyasını, giyimini konuşuyorlar şimdi.

ERKEK — (*Coşkuyla*) Evet, konuşuluyoruz! Ben duyar gibiyim Bay Garson, siz de duyuyor musunuz?

GARSON — Duyuyorum, bayım.

ERKEK — Çok heyecanlılar, değil mi?

GARSON — Çok heyecanlılar, bayım.

ERKEK — Biraz da kıskanıyorlar, değil mi?

GARSON — Kıskanıyorlar, bayım.

ERKEK — Biraz da imreniyorlar, değil mi?

GARSON — İmreniyorlar, bayım.

ERKEK — Biraz da özeniyorlar, değil mi?

GARSON — Özeniyorlar, bayım.

ERKEK — Saygı da duyuyorlar, değil mi?

GARSON — Bütün masa... tabaklar, çatallar, bıçaklar, bıçaklar, çanaklar, gömlekler, havuçlar, urplar, soğanlar, salatalar saygı durumunda bayım.

for lâhanalar sarmısaklı taratorlar beyaz peynir-

ERKEK — Hemen gitmeliyim, gitmeliyim hemen.

GARSON — Yaşayın bayım! Kimse bekleme de ben biliyordum böyle olacağını... Bulutların dağılıp güneşin doğacağını... Böyle birden karar vererek büyük adam kişiliğinizi tartışmasız ortaya koyacağınızı biliyordum. Tamam değil mi bayım? Odu, değil mi bayım? Bitti, değil mi bayım? Açıklıyayım artık, değil mi? (*Hızla kahvenin kapağına doğru yürür.*)

ERKEK — Bay Garson, neyi açıklıyorsunuz?

GARSON — (*Olduğu yerde durur. Dönerek*) Töreni!

ERKEK — Kime?

GARSON — Halka!

ERKEK — Evet, evet ama...

GARSON — Herkes çok merak ediyor. (*Dışarıya bakarak*) Yolların iki yanına, ta aşağıdaki çayır-lara, doruklara, yamaçlara birikmişler, bekliyorlar.

ERKEK — İyi ama, biraz daha bekliyemezler mi?

GARSON — Hayır. Uğultuları geliyor, iniltileri geliyor, sızıltıları geliyor. Kucaklarındaki çocukların çışı geliyor. Biraz daha bekletirseniz meraktan patlayacaklar.

KADIN — Bay Garson! Bay Garson!

GARSON — (*Bir sıçrayışta Kadın'ın yanına giderek*) Buyrun, bayan?

KADIN — Düşündüm ben, öyle sanıyorum ki hayal kırıklığına uğratamayacağım arkadaşlarımı.

GARSON — Benim de beklediğim buydu sizden bayan. Aldığınız eğitimden, gördüğünüz öğretimden, katkısız usunuzdan, sağduyunuzdan! Siz insanları kıramazsınız, bayan.

KADIN — Yüreklere titreirdi onların benim mutluluğum için.

GARSON — Sizi ne kadar çok sever onlar!

KADIN — Arkadaşlarım... sevmeyebilirler. Beni mutluluğumun toprağında açar onların gül-leri. Beni bilmeyerek te olsa üzecek bir erkek için cinayetler bile tasarlayabilirler.

GARSON — Yaşasın bayan yaşasın, kıskançlığı sözlüklerden bile silmiş sizin bu arkadaşlarınız! Ne olursunuz, verin adreslerini bana, kutliyayım on-ları!

ERKEK — Bay Garson! Biraz gelir misiniz?

GARSON — *(Bir sıçrayışta Erkeğin yanına gi-der.)* Buyrun, bayım?

ERKEK — Öyle diyorsunuz ama...

GARSON — Tamam! Öyle, bayım.

ERKEK — Benim evet demem yetecek mi bu işe? *(Kaygıyla)* O... o ne diyecek bakalım?

KADIN — Bay Garson! Bay Garson!

GARSON — *(Bir sıçrayışta Kadın'ın yanına gi-der.)* Buyrun bayan, buyrun?

KADIN — Benim evet dememle bitecek mi bu iş?

GARSON — Neden bitmiyecekmiş?

KADIN — Ya o... o ne diyecek bakalım?

GARSON — Sorduğunuz şu soruya bakın! Si-

zin gibi bir kadına hayır diyebilecek bir erkeği düşün-
şünebiliyor musunuz?

KADIN — Teşekkür ederim! Teşekkür ederim!

Ama gene de bir kez ağzından...

GARSON — Bana inanıyor musunuz?

KADIN — Sonsuz inanıyorum. *(Bir susuş)* Te-
şekkür ederim.

ERKEK — Bir dakika, Bay Garson!

GARSON — *(Erkeğin yanına gelir.)* Bayım?

ERKEK — Karşıyor mu işler? Sarpa mı sarı-
yor?

GARSON — Bayan, şu yeryüzünde sizden baş-
ka kimseyle evlenemeyeceğini düşünüyor. Siz hayır
derseniz ömrünce evlenmemeyi düşünüyor.

ERKEK — Öyle mi dedi size?

GARSON — Evet, bayım. Şimdi, gözyaşları
arasında! Bir kadının böyle bir şeyi söyleyebilmesi-
nin ne demek olduğunu düşünabiliyor musunuz? Ah
bayım, çok korkmuşsunuz, ne kadar işlemizsiniz ki-
za!

ERKEK — Benim hep öyle olduğumu söylerler-
di de bir türlü inanamazdım.

GARSON — Ah, yok mu sizin bu alçakgönüllü-
lüğünüz! Hemen sarıveriyor insanı, bir daha gözül-
memecesine bağlıyor.

ERKEK — Bir şey... bir şey daha sormak isti-
yorum size?

GARSON — Buyrun bayım, rica ederim...

ERKEK — Şimdi... yemeğe gideceksek...

GARSON — Evet, bayım?

ERKEK — Gitmeden önce bir berbere, bir giyimevine, bir kuyumcuya uğrayabilir miyiz ayaküstü? Yakışık alır mı, Bay Garson? Vaktimiz de olur mu bilmiyorum? Düşünün ki... düşünün ki, orada herkes merakla bekliyor bizi. Sonra düşünün ki... düşünün ki...

GARSON — Düşünüyorum bayım, düşünüyorum.

ERKEK — Bir erkek, karısının saçıyla başıyılır biraz da.

GARSON — Biraz da öyledir, bayım.

ERKEK — Biraz mı? Pek çok.

GARSON — Pek çok, bayım.

ERKEK — Bir erkek, bayramda seyranda, dinlenme günlerinde, karısını öteye beriye götürmesiyelerle yücelir biraz da.

GARSON — Biraz da öyledir, bayım.

ERKEK — Biraz mı? Pek çok.

GARSON — Pek çok. Pek çok.

ERKEK — *(Kesik kakkahalarla güler.)* Bir erkeğin iş alanında ne kadar güvenilir olduğunun şaşmaz aynasıdır karısının kılığı.

GARSON — Aynanızı iyice ovun bayım, hohlayıp hohlayıp ovun aynanızı, pırl pırl parl原因 güste.

ERKEK — Başka türlü yapacağımı mı sanıyorsunuz? Benden başka türlüüstünü mü bekliyorsunuz?

KADIN — Bir dakika! Bir dakika!

GARSON — *(Kadın'ın yanına seğirtir.)* Bayan?

ERKEK — Bay Garson!

GARSON — *(Erkeğin yanına gelir.)* Bayım?

KADIN — Bay Garson, rica ediyorum.

GARSON — *(Gene Kadın'ın yanına giderek.)* Özür dilerim, bayım. *(Kadın'a)* Geliyorum, bayan.

KADIN — Ne diyor? Caydı mı?

GARSON — Hayır bayan, hayır...

ERKEK — Bay Garson, bakar mısınız...

GARSON — *(Kadın'a)* Özür dilerim bayan, özür dilerim... *(Erkeğin yanına giderek)* Buyrun, bayım? Dileğiniz, bayım?

ERKEK — Değiştirdi mi düşüncesini.

GARSON — Hayır, hayır. Öyle bağlı ki size yürekten bu duygusunu yağmurun da, güneşin de işlemeceği sarp kayalara benzetebilirsiniz. *(Bir susuş)* Açıklayayım mı artık?

ERKEK — Açıklayın, evet.

GARSON — *(Kadın'ın yanına giderek)* Açıklayorum, bayan.

KADIN — Neyi?

GARSON — Kararınızı... Töreni...

KADIN — Hemen mi?

GARSON — Evet, şimdi hemen. Mutluluklarını mutluluğunuzda gören, kulakları kiriste sizden bir haber bekliyen, çekememezlik nedir bilmeyen bunca arkadaşınızın, konu komşunuzun yüreklerine su serpmek gerek.

KADIN — Açıklayın, Bay Garson!

GARSON — *(Sahnenin arkasına doğru giderek, bağırır)* Hey! Kim var orda? Düğün marşını çalar

mısınız? (Bir sessizlik) Düğün marşı! (Kısa bir sessizlik) Ne bekliyorsunuz? Ben bandı hazırlamıştım, galsanıza! (Kısa bir sessizlikten sonra düğün marşıyla ilgisi olmayan, karmakarışık, parazitli bir müzik duyulur. Ya da Chopin'in cenaze marşı. Yönetmenin dileğine bırakılmıştır. Cenaze marşı çalınacaksa Garson'da müziğe uyan bir yürüyüş. Sonra birden durumu onlar anlamaz döner, olanca gücünüyle bağırır.) Ahmaklar! O değil! O değil (Müzik kesilmez, gene bağırır) Kesin sunu, be! Budalalar, kesin sunu! (Müzik kesilir. Kısa bir sessizlik. Düğün marşı duyulur. Garson'da müziğe uygun bir yürüyüş. Kadın'la Erkek taş kesilmiş dinlerler. Garson, ikisine sırayla ayrı ayrı ellerini uzatarak) Bayan! (Bir susus) Bayım! (Önce kadın, sonra Erkek küllük, uyumlu adımlarla, büyillenmiş gibi Garson'un yanına giderler. Garson ikisinin ellerini birbirine tutuşturur. Kadın hemen Erkeğin koluna girer. Erkeğin elinde çiçek demeti, Kadın'ın elinde şemsiyesi ve masalardan birinde duran torbadan şenlik kâğıtlarını, şerifleri onların çevrelerinde dönerek üstlerini savurup atar. Müzik durur.)

GARSON — Mutluluklar, bayan! İyi gelecekler, bayım!

KADIN — Teşekkür ederim, Bay Garson!

ERKEK — Teşekkür ederim, Bay Garson!

KADIN — Çok teşekkür ederiz, Bay Garson!

ERKEK — Çok çok teşekkür ederiz, Bay Garson!

GARSON — Rica ederim, bayan. Rica ederim, bayım.

KADIN — Ama çok teşekkür ederiz, Bay Garson! Ama nasıl, nasıl ama, işte öyle, öyle işte, çok teşekkür!

ERKEK — Çok teşekkür, Bay Garson! Çok teşekkür, çok teşekkür, çok teşekkür. Nasıl, nasıl, nasıl çok teşekkür!

KADIN — Ama nasıl, Bay Garson! Nasıl, nasıl, nasıl çok teşekkür. İşte öyle, öyle, öyle işte. Ama nasıl, nasıl ama... Çok teşekkürler! Çok teşekkürler! Teşekkürler çok! Teşekkürler çok! Teşekkürler çok!

KADIN — Çok, çok, çok! Ama nasıl, nasıl ama... Çok, pek çok, çok pek...

ERKEK — İşte öyle, öyle işte. Teşekkürler pek çok! Teşekkürler pek çok! Teşekkürler pek çok!

KADIN — Pek çok, pek çok, pek çok! Çok pek, çok pek, çok pek!

ERKEK — Evet, evet, pek çok, pek çok, pek çok! (Bu teşekkür sağnağı sırasında Garson, kendini bu teşekkürlerden kurtarmak isteyecek, elleri kollarıyla işaretler yapacak, arada sırada duyulur duyulmaz bir sesle, rica ederim, rica ederim diyecektir. Ama Garson'un sesi Kadın'la Erkeğin sesleri arasında boğulup kalacaktır.)

GARSON — Rica ederim! Rica ederim! Ben ne yaptım ki?

KADIN — Öyle demeyin ama, çok teşekkür ederiz, demeyin öyle.

ERKEK — Çok teşekkür ederiz, çok, pek çok.

GARSON — *(Sahnenin arkasına bakar dikkatle)* Geliyor! Evet bayan, geliyor! Geliyor bayım!

KADIN — Ne geliyor, ne?

ERKEK — Gelen ne, Bay Garson?

GARSON — *(Motosikletli postacı)* Kutlama kartları, kutlama sesi duyulmayacaktır. Kutlama kartları, kutlama mektupları, kutlama telgrafları!

KADIN — *(Bir çığlık atar.)* Ah, ne güzel!

ERKEK — Dememiş miydin herkesin beklediği bir şeydi bu diye!

GARSON — Bir dakika! Bir dakika! Alıp geliyorum. *(Hızla çıkar.)*

ERKEK — Herkes bizimle ilgileniyor! Herkes bizi düşünüyor!

KADIN — Ama ne güzel!

ERKEK — Acele de etmeliyiz! Bekliyorlar.

KADIN — Şimdi bizi bir masanın çevresinde bekleyen insanlar var, değil mi?

ERKEK — Evet, bayan.

KADIN — Aralarında bizi konuşuyorlar, değil mi?

ERKEK — Birbirimize ne kadar yakıştığımızı, ne kadar yakışacağımızı... *(Garson, elinde bir tomar zarfla girer.)*

GARSON — İşte bayan, işte bayım, bir yığın kutlama kartı, telgrafı! *(Ayağı takılır, zarf tomarı düşer, dağılır öteye beriye.)*

KADIN — Ah!

ERKEK — Zararı yok. Zararı yok. *(Bu sahnede Kadın'la Erkek zarfları eğilerek teker teker yenden*

alacaklar, önemli bulduklarını okurken küçük, uyumlu adımlarla sahnede yuvarlaklar çizecekler, telgrafları başlarının üstünde havaya kaldırarak seyirciye gösterecekler, sonra atacaktırlar. Önemli bulmadıklarınysa okuyup hemen atacaktırlar.)

KADIN — Ne kadar çok!

ERKEK — Önemimize göre o kadar da değil!

KADIN — Gene de çok.

ERKEK — Evet, çok.

KADIN — *(Yerden bir zarf alır, coşkuyla açar.)* Annemden! Annemden! Babamın da imzası var köşesinde. *(Kâğıdı tersine çevirir.)* Kardeşlerimin de! *(Erkeğe verir.)* Alın, bakın.

ERKEK — *(Okuyarak.)* Evet, evet. Mutluluklar, ölümünüze değin, ölümünüzden sonra da mutluluklar.

KADIN — Ne güzel!

ERKEK — *(Elindeki kâğıdı atar, yenden bir başkasını alır.)* Genel Ortaklıktan. *(Kadın'a)* Alın, bakın.

KADIN — *(Okuyarak)* Evet, evet, Başarılar, doğduktan sonra, doğmadan önce de başarılar. *(Kâğıdı atar.)*

ERKEK — Tahta eşyacılar birliğinden!

KADIN — Terzimden! *(Elbisesine bakarak.)* Bu tuvaleti o dikmişti.

ERKEK — Bu sizin, bakın. *(Kadın'a verir.)*

KADIN — *(Kâğıdı alarak.)* İlkokuldaki öğretmenimden.

ERKEK — Madencilerden.

KADIN — Suculardan. (*Erkeğe*) Alın, sizin.

ERKEK — Eski bir arkadaş olmalı, tanıyamadım.

KADIN — Yapı ortaklığından. (*Erkeğe*) Sizin.

ERKEK — Çantacımızdan, (*Kadına*) Sizin.

KADIN — Arkadaşlarımdan! Arkadaşlarımdan!

Toplanıp birlikte telgraf çekmişler. Ah, gözyaşı lekeleri var üstünde. Ağlamışlar! (*Erkeğe*) Bakın.

ERKEK — Nasıl olur, telgrafla gözyaşlarının lekesini gönderemezler ki.

KADIN — Göndermişler işte. (*Yerden bir zarf alarak*) Dayımdan... dayımdan...

ERKEK — Eski bir arkadaş olmalı, tanıyamadım.

KADIN — Hiii, kedimden...

ERKEK — Kedinizden mi?

KADIN — Evet, evet, kedimden...

ERKEK — Her akşam yemek yediğim lokantanın garsonundan.

KADIN — Büyük annelerimden, büyük babalarımından.

ERKEK — Tütün alıcılarından.

KADIN — Hii, odamın penceresindeki pembe sardunyadan... pembe sardunyadan... Bay Garson,

ERKEK — Yaşasın sardunyalar!

KADIN — Berberinizden. (*Kadın'a*) Sizin.

ERKEK — Bütün komşulardan. Toplanıp birlik yazmışlar.

ERKEK — Bayan, rica ederim şuna bakın...

KADIN — Kimden? Kimden?

ERKEK — Belediye başkanından!

KADIN — Hiii, belediye başkanından.

ERKEK — Bayan, rica ederim şuna da bakın...

KADIN — Kimden? Kimden?

ERKEK — Geçmişteki belediye başkanından!

KADIN — Hiii, geçmişteki belediye başkanından!

ERKEK — Bayan, rica ederim, bakın şuna da.

KADIN — Kimden o da?

ERKEK — Gelecekteki belediye başkanından.

KADIN — Hiii, gelecekteki belediye başkanından!

ERKEK — Eski bir arkadaştan olmalı, tanıyamadım.

KADIN — (*Erkeğe*) Sizin. Havagazi fırınları satış ortaklığından.

ERKEK — (*Kadın'a*) Sizin. Sütçünüzden.

KADIN — Aynamdan Bay Garson. yatak odamdaki aynamdan!

GARSON — Sizi hiç unutmıyacak genç kızlığınızın aynasından!

ERKEK — Gömleğimden.

KADIN — Sabah serinliklerinden Bay Garson!

GARSON — Yaşasın sabahları kapınızdan çıkar çıkmaz yüzünüze çarpan serinlik!

ERKEK — O kadar çok ki. (*Saatine bakar*) Bayan, biliyor musunuz, biz gecikebiliriz.

KADIN — Hepsini okumayacak mıyız?

ERKEK — O kadar çok ki, hepsini okursak gecikebiliriz. Sonra... yemek sadece bir yemek değildir. Yemek te bir iştir. Tüketim işi, indirim işi, sindirim işi... Sonra konuşacağımız şeyler, yiyeceğimizin şeylerden de önemli. Sonra... siz de biliyorsunuz ya Bay Garson, uğrayacağımız bir iki yer var.

GARSON — Evet, evet, bayım.

KADIN — Bırakalım isterseniz...

ERKEK — Siz de isterseniz...

KADIN — (Akli telgraflarda, kartlarda kalmıştır.) Peki, siz bilirsiniz.

ERKEK — Bay Garson!

GARSON — Bayım!

ERKEK — Teşekkürler. Gidiyoruz. (Çiçeğini alır. Arkası seyirciye dönük, kapıya yönelmiş durur. Gergin bir yay, çıkışı yapmak için işaret tabancasının sesini bekleyen bir koşucu gibidir.) Haydi, bayan!

KADIN — (Sahnenin öbür ucunda bir yerde, Garson'a) Bay Garson, bir daha göremeyecek miyiz birbirimizi?

GARSON — Neden, bayan? Dünya, ülkeler, kentler o kadar küçük ki, bayan!

KADIN — Bir daha göremeyecek miyim sizi?

GARSON — Düşünürseniz mutluluk duyuyorum bayan. Görmek demektir düşünmek te.

ERKEK — (Olduğu yerden kılmıdamadan) Gecikiyoruz bayan!

KADIN — (Aldırmaz) Bay Garson, yaz kış, ilk yaz güz, sabah akşam, gündüz gece burada mısınız?

GARSON — Evet, bayan. Daha da çok.

KADIN — Ta aşağıda, yamaçta, bir gün benim yokuşu tırmadığımı görürseniz ne düşünürsünüz?

GARSON — Düşünmeye vakit bulamam, bayan.

ERKEK — (Olduğu yerden, kılmıdamadan) Gecikiyoruz bayan, gecikiyoruz. Masada oturmuş bekliyoruz bizi.

KADIN — (Aldırmaz) Bay Garson, kimsiniz siz? Hiç yabancı gelmiyorsunuz bana.

GARSON — Sardunyalarınız... Biraz da kediniz.

KADIN — Ben de öyle düşündüm.

GARSON — Öyle düşünmeniz!

ERKEK — (Olduğu yerden, kılmıdamadan) Bayan, rica ederim... İş özür kaldırmaz...

KADIN — (Aldırmaz) Beni anlıyorsunuz, değil mi?

GARSON — Anlıyorum bayan.

KADIN — Beni bağışlıyorsunuz, değil mi?

GARSON — İki dakika öncesine kadar evet. Ama şimdi hayır bayan.

KADIN — Çok acı çekiyorum!

GARSON — Beni ilgilendirmez bayan.

KADIN — (Birden sevinmiştir.) Kızıyorsunuz..

Bana kızılıyorsunuz... Çok iyi... Buydu istediğim...

ERKEK — (Olduğu yerden, kılmıdamadan) Bayan, gitmiyecek miyiz daha?

KADIN — (İsteksiz) Gidiyoruz. Gidiyoruz. (Garson'a) Kimbilir ne güzeldir kül rengi sabahlar da bu kahvede sessizlik! (Bir susuş) Hoşça kalın. (Erkeğin yanına gider) Gidiyoruz.

ERKEK — *(İlk olarak duruşunu bozar.)* Teşekkürler, Bay Garson! İyi günler!

GARSON — Güle güle, bayım.

KADIN — *(Garson'un yüzüne bir süre baktıktan sonra)* İyi günler size.

GARSON — Güle güle, bayan.

(Kadın, Erkeğin koluna girer. Gene düğün marşı. Çevrelerinde insanlar varmış gibi sağlarına sollarına selâmlar vererek, el sallayarak çıkarlar. Müzik durur.)

GARSON — *(Arkalarından bakarak)* Gittiler.

(Bir sessizlik. Garson bu sırada bir tüyle masaların, iskemlelerin tozunu alır, uyumlu adımlar, küçücük sıçramalarla. Sonra birden, tüyü atar, hızla sahnenin önüne gelir.)

GARSON — *(Seyircilere)* Evet sevgili seyirciler, gittiler. Oyunumuz da burada bitti. Şimdi siz de gideceksiniz. Geldiğiniz gibi herbiriniz ayrı ayrı yoldan ya da kalabalık bir caddede insanları yararak... Tenha sokaklarda bir başınıza yürüdüğünüzü görür gibi oluyorum. Bir zili çaldığınızı, bir evin anahtarla çapısını açtığınızı, bir lokantaya, bir kahveye girdiğinizi görür gibi oluyorum. Biraz da beni düşündüğünüzü, beni konuştuğunuzu, beni tartıştığınızı...

Biraz da... *(İki elini iki yana doğru, bilmiyorum anlamına açar.)*

P E R D E

VARLIK YAYINLARI

BÜYÜK ESERLER (4 lira. * 6. ** 8 *** 10. **** 15 lira)

- 1.**** Gustave Flaubert : Madame Bovary
- 3.*** Dostoyevski : Ezilenler
- 5.**** Homeros : İliada
- 6.**** Homeros : Odysseia
- 7.* Alberto Moravia : Romalı Kadın
- 9.*** Cengiz Dağcı : Onlar da İnsandı
- 10.** Stefan Zweig : Acımak
12. Luigi Pirandello : Gölge Adam
- 13.* Orhan Veli : Bütün Şiirleri
- 14.*** Cengiz Dağcı : Korkunç Yıllar
- 17.* Oscar Wilde : Dorian Gray'ın Portresi
- 18.* John Steinbeck : Uğurlu Perşembe
- 19.** Goethe : Genç Wertherin Acıları
- 20.**** Albert Camus : Veba
- 21.** C. Sıtkı Tarancı : Otuz Beş Yaş
- 24.* Yeni Şiirimiz (Haz. S. Batur)
25. Alberto Moravia : Diktatörün Kadını
27. Marcel Proust : Swann'ın Aşkı
29. E. M. Forster : Hindistanda Bir Geçit
- 30.*** John Steinbeck Yukarı Mahalle
- 32.* Honore de Balzac : Eugénie Grandet
- 33.*** Dostoyevski: Kumarbaz
- 34.**** Honoré de Balzac : Goriot Baba
35. Monthearlant : Bekârlar
36. Emile Zola : Thérèse Raquin
- 37.*** John Steinbeck: Sardalye Sokağı

- 39.**** Orhan Kemal: Gurbet Kuşları
- 40.*** Knut Hamsun : Açlık
41. André Malraux : İnsanlık Durumu
42. Cahit Sıtkı Tarancı : Sonrası
- 43.*** Dostoyevski : Ebedi Koca
44. John Dos Passos : Önemli Adam
- 49.* Emily Bronte : Rüzgârlı Tepe
- 50.**** Jack London : Martin Eden
- 51.**** André Gide : Kalpazanlar
- 54.** Panait İstrati : Arkadaş
- 57.*** A. Gölpınarlı : Mevlâna
58. Falih Rıfkı Atay : Roman
- 60.* John Steinbeck : Cennet Çayırıları
- 61.*** Hemingway : Güneş de Doğar
62. Aldous Huxley : Yeni Dünya
- 63.** Orhan Kemal : Avare Yıllar
64. Dostoyevski : Netoçka Nezvanova
66. William Saroyan : İnsanlık Komedişi
68. Eskine Caldwell : Tütün Yolu
71. Gogol : Eski Zaman Beyleri
72. Panait İstrati : Akdeniz
- 73.*** Orhan Kemal : Bir Filiz Vardı
- 74.*** Erich M. Remarque : Carp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok
- 75.*** Yakup Kadri : Milli Savaş Hikâyeleri
76. André Maurois : Sonbahar Gülleri
78. Yakup Kadri : Hep O Şarkı
80. Yakup Kadri : Anamın Kitabı
83. Daninos : Tanrı Babanın Hatıra Defteri
- 84.*** Orhan Kemal : Müfettişler Müfettişi
85. Panait İstrati : Kira Kiralina
- 87.*** E. Hemingway : Çanlar Kimin İçin Çalıyor?
- 89.** Orhan Kemal : Cemile
90. Dostoyevski : Stepançikovo Köyü
91. André Gide : Vatikanın Zindanları

- 93.** Cengiz Dağcı : Yurdunu Kaybeden Adam
 94. Montherlant : Kum Gülü
 95.* Dostoyevski : İnsancıklar
 97. Panait Istrati : İş Bulma Kurumu
 98.** O. Henry : Yaşayan Görür
 101. Haldun Taner : Konçinalar
 103. André Maurois : Aile Çevresi
 104.* Alain Fournier : Adsız Köşk
 105. Panait Istrati : Minka Abla
 107.** Jack London : Ateş Yakmak
 108.** John Steinbeck : Fareler ve İnsanlar
 109. Anton Çehov : Memurun Ölümü
 110. Miodrag Bulatoviç : Kırmızı Horoz
 111.* André Malraux : Kantonda İsyan
 112. İvan Turgenyev : Kadercî
 113.* Zaharia Stancu : Ölümle Oyun
 114.* Ignazio Silone : Bir Avuç Bögürtlen
 117. Bertolt Brecht : Canavar
 118.** Panait Istrati : Kodin
 119. O. Henry : Kuklalar
 120. Panait Istrati : Angel Dayı
 121. Kafka : Ceza Sömürgesi
 122.** Jean-Paul Sartre : Akıl Çağı
 123.** Orhan Kemal : Baba Evi
 124. Dostoyevski : Amcanın Rüyası
 125. Aleksey Tolstoy : Korku Haftası
 126. Tevfik Fikret : Son Şiirler
 127.** Orhan Kemal : Sarhoşlar
 128. Necati Cumalı : Yağmurlu Deniz
 129. Oktay Akbal : Günlerde
 130.** Kafka : Davâ
 131. Çehov : Besleme
 132. Panait Istrati : Perlmutter Ailesi
 133. Maksim Gorki : Bozguncu
 134.* Dino Buzzati : Tatar Çölü

135. John Steinbeck : Ay Battı
 136.** Orhan Kemal : Ekmek Kavgası
 137. André Gide : Ayrı Yol
 138. Yordon Yovkov : İnce
 139. Dostoyevski : Yeraltı Dünyası
 140.* Romen Hikâyeleri Antolojisi (Y. Nabi)
 141. Mihail Zoşçenko : Sinirli İnsanlar
 142.** Talip Apaydın : Sarı Traktör
 143. John Steinbeck : Ak Bildircin
 144. Çekoslovak Hikâyeleri Antolojisi
 145.** Dostoyevski : Cinler 1
 146. O. Henry : Yeşil Kapı
 147. Tibor Dery : Dev
 148. Erskine Caldwell : Din Ticareti
 149.* André Gide : Dostoyevski
 150.** Dostoyevski : Cinler II
 151. E. Kişon : Adanmış Topraklar Üstünde
 152. Orhan Veli : Denize Doğru
 153. Lev Tolstoy : İvan İlyiç'in Ölümü
 154.** Oktay Akbal : Suçumuz İnsan Olmak
 155.** Dostoyevski : Ölüler Evinden Anılar
 156. İ. Turgenyev : Bahar Seli
 157. Knut Hamsun : Victoria
 158. André Gide : Dünya Nimetleri
 159. Türk Nesir Antolojisi
 160. Edgar Allan Poe : Altın Böcek
 161. E. Hemingway : Afrika'nın Yeşil Tepeleri
 162. Jean Paul Sartre : İş İsten Geçti
 163.* Honoré de Balzac : İki Şair
 164. André Gide : Dar Kapı
 165.** Bazac : Tasralı Bir Büyük Adam Paris'te
 166. Yaşar Nabi : Kahramanlar
 167. Anton Çehov : Köylüler
 168. Y. Haşek : Köpek Suratlı Maymun
 169.** Cahit Külebi : Şiirler

170. Lev Tolstoy : Üç Ölüm
 171. La Rochefoucauld : Özdeyişler
 173. Albert Camus : Yabancı
 174.* Cengiz Aytmatov : Toprak Ana
 175.* H. de Balzac : Bir Yaratıcının Çektikleri
 176. Lev Tolstoy : Kröyçer Sonat
 177.* Sadreddin Aynî : Buhara Cellâzları
 178.* Tolstoy : Çouukiuk ve Ergenlik Yılları
 179. Dostoyevski : Ev Sahibesi
 180. John Steinbeck : İnci
 181. Panait İstrati : Sokak Kızı
 182. Macar Hikâyeleri
 183. S. Batu : Avusturya ve Venedik Günleri
 184. Dostoyevski : Beyaz Geceler
 185. John Steinbeck : Alev
 186.*** F. H. Dağlarca : Dört Kanatlı Kuş
 187.** Cevdet Kudret : Dede Korkut Hikâyeleri
 188.** Lermontov : Çağımızın Bir Kahramanı
 189.** E. Hemingway : İhtiyar Balıkeçi
 190. Albert Camus : Düşüş
 191.* Balzac : Otuz Yaşındaki Kadın
 192.*** Cengiz Dağcı : Badem Dalına Asılı Bebekler
 193.*** Gogol : Ölü Canlar
 194.* Dino Buzzati : Büyücü
 195.** Kawabata : Uykuda Sevilen Kızlar
 196.* Panait İstrati : Baragan'ın Dikenleri
 197.* Panait İstrati : Hayat Yollarında
 198.* Lev Tolstoy : Hacı Murat
 199.* Çağdaş Rus Hikâyeleri Antolojisi
 200.*** Yaroslav Haşek : Arslan Asker Şvayk
 201.** Ernest Hemingway : Kadınsız Erkekler
 202.* Erskine Caldwell : At Hırsızı
 203.* C. Malaparte : Can Pazarı
 204.* Stefan Zweig : Korku
 205. Yaşar Nabi : Edebiyat Dünyamız

- 206.* Yekta Ataman : İskandinav Hikâyeleri Antolojisi
 207.* İvan Turgenyev : İlk Aşk
 208.* Nietzsche : Seçilmiş Düşünceler
 209.** Yaşar Nabi : Dost Mektuplar
 210.*** Alberto Moravia : Kıskaçlık
 211.** Talip Apaydın : Bozkırda Günler
 212.*** Faik Baysal : Rezil Dünya
 213.** Anton Çehov : Korkulu Gece
 214.** Aleksandr Soljenitsin : Kreçetovka İstasyonunda Bir Olay
 215.*** August Strindberg : Açık Deniz Kıyısında
 216.* Panait İstrati : Sünger Avcısı
 217.** Eleanor H. Porter : Pollyanna
 218.** Cengiz Dağcı : Üşüyen Sokak
 219.*** M. Sunullah Arısoy : Karapürçek
 220.*** Cengiz Dağcı : O Topraklar Bizimdi
 221.*** Yaşar Nabi : Değişen Dünyamız
 222.*** Arthur Koestler : Haçsız Haçlılar
 223.* Selâhattin Batu : İspanya Büyüsü
 224.** A. S. Puşkin : Yüzbaşının Kızı
 225.*** Mahmut Selimoviç : Derviş Ve Ölüm
 226.* Dostoyevski : Bir Yufka Yüreklili
 227.*** Dostoyevski : Budala I
 228.*** Dostoyevski : Budala II
 229.*** Albert Camus : Sürgün
 230.** M. Başaran : Aç Harmanı
 231.*** Aleksandr Soljenitsin : İvan Denisoviç'in Bir Günü

FAYDALI KİTAPLAR (5 lira, * 8. ** 10. *** 15, **** 20 lira)

- 1.* Büyük Kompozitörler (40 besteci)
 2.** Büyük Yazarlar (65 ünlü yazar)
 3.*** Kısa Dünya Tarihi (H. G. Wells)

- 4.** Büyük Adamlar (230 ünlü kişi)
- 5.* Sanat Tarihi (Haz. : Zahir Güvemli)
- 6.* Avrupa Milletleri Tarihi. (Ch. Seignobos)
- 7.** Dinler Tarihi (Félicien Challaye)
8. Sinema Tarihi (Z. Güvemli)
9. Büyük Sözler (Ülkü Tamer)
- 10.** Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü (B. Necatigil)
- 11.** Büyük Romanlar (Haz: Azize Ertan Bergin)
- 13.** Musiki Tarihi (İlhan Mimaroglu)
- 14.* Büyük Şairler ve Şiirleri (Haz. : T. Yücel)
15. Kısa Dünya Edebiyatı Tarihi
16. Amerika Federal Hükümeti ve Çalışma Mekanizması (F. C. Acheson)
- 17.* Tiyatro Tarihi (Memet Fuat)
18. Kılavuz Sözlük (Yaşar Nabi)
- 19.* Amerika Birleşik Devletleri Tarihi
- 20.** İslâm Tarihi (S. F. Mahmud)
21. Japon Şiiri (L. Sami Akalın)
- 22.* Bilimden Beklediğimiz (Bertrand Russell)
- 23.* Fransız İhtilali (Pierre Gazette)
- 24.** Evlilik ve Ahlak (Bertrand Russell)
- 25.* Saadet Yolu (Bertrand Russell)
- 27.** Cinsiyet ve Psikanaliz (Sigmund Freud)
- 28.** Düşünce Tarihi (O. Hançerlioğlu)
- 29.* Atatürkcülük Nedir (Haz. : Yaşar Nabi)
30. Büyük Siyasî Dâvalar (S. Tiryakioğlu)
- 31.* Resim Bilgisi (Nurullah Berk)
33. İnsan (Jean Rostand)
- 34.** Fizyoloji açısından cinsiyet (Dr. Walker)
- 36.** Mahatma Gandhi (L. Fischer)
- 37.** Politikaya Giriş (Maurice Duverger)
- 40.* Büyük Ressam ve Heykeltıraşlar (140 sanatçı)
- 41.* Dünya Edebiyatçıları Ansiklopedik Sözlüğü
42. Düyamızı Keşfedenler (Haz. : A. Bergin)
- 43.** Mutluluk Düşüncesi (Orhan Hançerlioğlu)

44. Uygarlık Tarihi (Shepard B. Clough)
45. Dünya Ekonomi Tarihi (G. Köhnen)
46. Romalılar (R. H. Barrow)
47. Rüyalar (Dr. Freud - Dr. Türek)
48. Dünyamızın Hayat Hikâyesi
- 49.** Atatürk İçin Diyorlar ki (Selâhaddin Çiller)
50. Uygarlık ve Barış (A. Schweitzer)
52. Ruh ve Akıl Bozuklukları (Dr. Yellowles)
- 53.** Özgürlük Düşüncesi (O. Hançerlioğlu)
54. Eski Akdeniz ve Yakın-Doğu Uygarlıkları (J. Gabriel-Leroux - Georges Contenau)
55. Dünyada ve Bizde Sendikacılık (G. Lefranc Kemal Sülker)
56. İki Dünya Savaşı (G. Lesitien - R. Céré)
57. Hükümet Devirme Tekniği (C. Malaparte)
58. Karıncaların Dünyası (D. W. Morley)
60. Atatürk Yolu (Yaşar Nabi)
61. Türkcülüğün Esasları (Ziya Gökalp)
- 62.** Neden Hıristiyan Değilim (Bertrand Russell)
- 63.** Atatürkcü Olmak (Ceyhan Atuf Kansu)
- 64.* Edebiyat Terimleri Sözlüğü (L. S. Akalın)
- 65.* Cinsî Adetler Tarihi (R. Lewinsohn)
- 66.** Güç Çocuğun Eğitimi (Alfred Adler)
68. Mistisizm-Tasavvuf (Henri Sérouya)
- 69.* Çağımızı Hazırlayan Düşünce (N. Aisan)
70. Türkiye Mektupları (Von Moltke)
71. Çağdaş Görgü Sözlüğü (İyi yaşama bilgisi)
- 73.* Kapitalizm, Sosyalizm ve Demokrasi II.
74. Çağdaş Eğitim (W. O. Laster Smith)
75. Baudelaire ve Kötülük Çiçekleri (Suut Kemal Yetkin)
77. Yaşayan Alevilik (Yahya Benekay)
- 78.* Besin ve Beslenme (Osman Koçtürk)
79. Bunlar da mı İnsan (Primo Levi)
81. Dil Devrimi (T. Yücel)

- 84.** Rus İhtilali (Hazar)
- 85.* Bizim Kuşak ve Ötekiler (B. S. Ediboğlu)
- 86.* Yaşama Sanatı (André Maurois)
- 87.* Türk Şiiri (Haz.: Yasar Nabi)
- 88.* Toplum Sınıfları (Pierre Laroque)
- 89.* Dünya Şiiri (Haz.: İlhan Berk)
90. Politika ve Propaganda (J. M. Domenaon)
91. Şiir Sanatı (Haz.: Yasar Nabi)
- 92.** Napoleon Bonaparte : (Chateaubriand)
93. Bertrand Russell: (Eğitim ve Toplum Düzeni)
- 94.* Çağımız 20. Yüzyıl (Necip Alsan)
95. Çin Kültür İhtilali (A. Jelohovtsev)
96. Tolstoy'un Hayatı (Romain Rolland)
- 97.* Yazmak Sanatı - Kompozisyon (Emin Özdemir - Adnan Binyazar)
- 98.* Atatürk Ve Kurtuluş Savaşı (Ceyhan Atuf Kansu)
100. Atatürkçülüğün İlkeleri (İhsan Akay)
101. Atatürk Diyor ki
102. Atatürk'ün Özel Mektupları
103. Dine Karşı Düşünce Tarihi (Albert Bayet)
- 104.* Hangi Sol (Atilla İlhan)
105. Mutlu Olmak Sanatı (Alain)
- 106.** Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü (B. Necatigil)
107. Ekonomik Doktrinler (Joseph Lajugie)
- 108.** Toplumsal Düşünce Tarihi (Kurt Schilling)
- 109.** Turizm (Dr. Tunay Akoğlu)
- 110.** Milli Mücadele Anıları (H. V. Velidedeoğlu)
- 111.* Büyük Ahlak Doktrinleri (François Grégoire)
- 112.* Toplum Bilimin Tarihi : (Gaston Bouthoul)
- 113.* Panait İstrati (Monique Jutrin)
114. Bilim ve İnsan Değer Yargıları (J. Bronowski)
115. Çağdaş Türk Edebiyatında Sosyal Konular (Kemal Karpat)
116. Tarihimizde Garip Vakalar (Reşat E. Koçu)

Kitabın sıra No. ; 1586

« tasnif No. : 1812.317

« adı Kahvede Şenlik Var.

İade edilecek

İade

İstifade

1812.317

1586

Aks.

AKSAL, Sabahattin K.

Kahvede Şenlik Var.